

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

LGD „SOLNA DOLINA”

MOŻLIWOŚCI POZYSKANIA ŚRODKÓW W RAMACH PROW 2014 - 2020

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

**Omówienie zasad ubiegania się
o wsparcie w ramach poddziałania 19.2
*Wsparcie na wdrażanie operacji
w ramach strategii rozwoju lokalnego
kierowanego przez społeczność*
-projekty realizowane przez podmioty
inne niż LGD**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Podstawy prawne –wybrane akty prawne UE

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013** z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące EFRR, EFS, FS, EFRROW oraz EFMR oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS, FS i EFMR oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320 z późn. zm.);
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013** z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez EFRROW i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.);
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013** z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.);

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Podstawy prawne –wybrane akty prawne UE

- **rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 640/2014** z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48);
- **rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 808/2014** z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez EFRROW (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 18);
- **rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 809/2014** z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.);

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Podstawy prawne –wybrane krajowe akty prawne

- **rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1570);**
- **Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW w ramach PROW na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 349 i 1888);**
- **ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. poz. 378);**
- **ustawa z dnia 27 maja 2015r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. poz. 1130);**
- **rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie zaliczek w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1857);**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Zakres wsparcia (1)

1) wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych;

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Zakres wsparcia (2)

2) rozwoju przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym LSR przez:

a) podejmowanie działalności gospodarczej,

b) tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych będących przedsiębiorstwami spożywczymi, w których jest wykonywana działalność w zakresie produkcji, przetwarzania lub dystrybucji żywności pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego lub wprowadzania tej żywności na rynek, przy czym podstawą działalności tego przedsiębiorstwa jest przetwarzanie,

c) rozwijanie działalności gospodarczej,

- w tym podnoszenie kompetencji osób realizujących operacje w tym zakresie.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Zakres operacji (3)

3) wspierania współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym LSR:

a) w ramach krótkich łańcuchów dostaw, lub *krótki łańcuch dostaw – łańcuch dostaw, który obejmuje ograniczoną liczbę podmiotów gospodarczych zaangażowanych we współpracę, przynoszący lokalny rozwój gospodarczy oraz charakteryzujący się ścisłymi związkami geograficznymi i społecznymi między producentami, podmiotami zajmującymi się przetwórstwem a konsumentami;*

b) w zakresie świadczenia usług turystycznych, lub

c) w zakresie rozwijania rynków zbytu produktów lub usług lokalnych;

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Zakres operacji (4)

4) **rozwoju rynków zbytu produktów i usług lokalnych**, z wyłączeniem operacji polegających na budowie lub modernizacji targowisk objętych zakresem wsparcia w ramach działania *Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich*;

5) **zachowania dziedzictwa lokalnego**;

6) **budowy lub przebudowy ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej**;

7) **budowy lub przebudowy publicznych dróg gminnych lub powiatowych**, które:

a) umożliwiają połączenie obiektów użyteczności publicznej, w których są świadczone usługi społeczne, zdrowotne, opiekuńczo-wychowawcze lub edukacyjne dla ludności lokalnej, z siecią dróg publicznych albo

b) skracają dystans lub czas dojazdu do tych obiektów;

8) **promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Forma pomocy

Forma wsparcia

Pomoc ma formę refundacji części lub całości kosztów kwalifikowalnych. W przypadku operacji polegających na rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej pomoc ma formę płatności zryczałtowanej (*premi*).

Pomoc ma charakter pomocy de minimis, z wyjątkiem pomocy, do której nie ma zastosowania rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Beneficjenci

- **Osoby fizyczne** – pełnoletni obywatele państwa członkowskiego UE, mający miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR (w przypadku gdy osoba fizyczna nie wykonuje działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.) albo miejsce oznaczone adresem, pod którym wykonuje działalność gospodarczą, wpisanym do CEIDG, znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR (w przypadku gdy osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ww. ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).
- **Osoby prawne**, w tym m.in. kółka rolnicze, JST z wyłączeniem województw, ich związki bądź ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, spółdzielnie, kościoły, związki wyznaniowe.
- **Jednostki organizacyjne** nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR,

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Beneficjenci

• **Osoby fizyczne – pełnoletni obywatele państwa członkowskiego UE, mający miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR (w przypadku gdy osoba fizyczna nie wykonuje działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.) albo miejsce oznaczone adresem, pod którym wykonuje działalność gospodarczą, wpisanym do CEIDG, znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR (w przypadku gdy osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ww. ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).**

• **Osoby prawne, w tym m.in. kółka rolnicze, JST z wyłączeniem województw, ich związki bądź ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, spółdzielnie, kościoły, związki wyznaniowe.**

• **Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR,**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Warunki kwalifikowalności (1)

- W przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej warunki powinny być spełnione przez wszystkich współników tej spółki.
- W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy wykonuje działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, pomoc jest przyznawana, jeżeli podmiot ten prowadzi **mikroprzedsiębiorstwo albo małe przedsiębiorstwo w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.**

Pomoc jest przyznawana podmiotowi, któremu został nadany **numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. W przypadku, gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej pomoc jest przyznawana, jeżeli numer identyfikacyjny został nadany spółce.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Warunki kwalifikowalności (2)

• O pomoc może ubiegać się również:

- gmina, która nie ma siedziby na obszarze wiejskim objętym LSR, jeżeli jej obszar jest obszarem wiejskim objętym LSR, w ramach której zamierza realizować operację.
- powiat, który nie ma siedziby na obszarze wiejskim objętym LSR, jeżeli przynajmniej jedna z gmin wchodzących w skład tego powiatu ma siedzibę na obszarze wiejskim objętym LSR.

• Warunek posiadania siedziby na obszarze wiejskim objętym LSR nie dotyczy LGD.

• **W przypadku operacji polegających na podejmowaniu działalności gospodarczej, o pomoc może ubiegać się wyłącznie pełnoletni obywatele państwa członkowskiego UE, mający miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR.**

• W przypadku operacji w zakresie wspierania współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym LSR, o pomoc **nie może ubiegać się podmiot wykonujący działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Warunki kwalifikowalności (3)

1) koszty kwalifikowalne operacji nie są współfinansowane z innych środków publicznych;

Wyjątek: operacja realizowana przez JSFP lub OPP, będącą organizacją pozarządową w zakresie, w jakim nie jest to sprzeczne z art. 59 ust. 8 rozporządzenia nr 1305/2013 (*Wydatki współfinansowane przez EFRROW nie są współfinansowane w drodze wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego*);

2) operacja będzie realizowana nie więcej niż w 2 etapach, a wykonanie zakresu rzeczowego zgodnie z ZRF, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową wypłacaną po zrealizowaniu całej operacji, nastąpi w terminie 2 lat od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.;

3) operacja, która obejmuje koszty inwestycyjne, zakłada realizację inwestycji na obszarze wiejskim objętym LSR, chyba że operacja dotyczy inwestycji polegającej na budowie albo przebudowie liniowego obiektu budowlanego, którego odcinek będzie zlokalizowany poza tym obszarem;

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Warunki kwalifikowalności (4)

4) inwestycje w ramach operacji będą realizowane na nieruchomości będącej własnością lub współwłasnością podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub podmiot ten posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy co najmniej przez okres realizacji operacji oraz okres podlegania zobowiązaniu do zapewnienia trwałości operacji zgodnie z art. 71 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013;

5) operacja jest uzasadniona ekonomicznie i będzie realizowana zgodnie z biznesplanem;

Nie dotyczy operacji, która będzie realizowana wyłącznie w zakresie: wzmocnienia kapitału społecznego albo zachowania dziedzictwa lokalnego albo budowy lub przebudowy ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej albo budowy lub przebudowy publicznych dróg gminnych lub powiatowych albo promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych.

6) minimalna całkowita wartość operacji wynosi nie mniej niż 50 tys. złotych;

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Warunki kwalifikowalności (5)

7) podmiot ubiegający się o wsparcie:

a) posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować, lub

b) posiada zasoby odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, lub

c) posiada kwalifikacje odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, jeżeli jest osobą fizyczną, lub

d) wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować;

(nie dotyczy operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej).

8) realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych.

9) została wydana ostateczna decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli jej wydanie jest wymagane przepisami odrębnymi ***(nie dotyczy operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej).***

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Warunki kwalifikowalności (6)

- W przypadku gdy operacja polega wyłącznie na tworzeniu lub rozwijaniu ogólnodostępnych i niekomercyjnych inkubatorów przetwórstwa lokalnego, biznesplan, nie zakłada osiągnięcia zysków z działalności prowadzonej w ramach tych inkubatorów.
- W przypadku gdy wysokość kosztów kwalifikowalnych w zakresie danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji przekracza wartość rynkową tych kosztów ustaloną w wyniku oceny ich racjonalności, przy ustalaniu wysokości pomocy uwzględnia się wartość rynkową tych kosztów.
- Do kosztów kwalifikowalnych nie zalicza się kosztów inwestycji polegającej na budowie albo przebudowie liniowych obiektów budowlanych w części dotyczącej realizacji odcinków zlokalizowanych poza obszarem wiejskim objętym LSR.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Warunki kwalifikowalności (7)

Pomoc nie jest przyznawana na:

- operacje służące zaspokajaniu partykularnych potrzeb beneficjenta;
- organizację operacji cyklicznych, za wyjątkiem wydarzenia inicjującego cykl wydarzeń lub specyficznego dla danej LSR, wskazanych i uzasadnionych w LSR;
- promocję indywidualnych przedsiębiorców, ich produktów i usług.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Warunki kwalifikowalności (8)

- Podmiotowi na rozpoczęcie działalności gospodarczej, pomoc przysługuje raz w okresie realizacji Programu.
- Podmiotowi, który otrzymał pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej, pomoc na rozwój tej działalności może być przyznana nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia przyznania tej pomocy.
- Podmiotowi, który otrzymał pomoc w ramach poddziałania „Pomoc na inwestycje w przetwórstwo/marketing i rozwój produktów rolnych” pomoc w zakresie przetwórstwa nie może być przyznana.
- Jeden przedsiębiorca nie może uzyskać wsparcia zarówno na utworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego, jak i na tworzenie lub rozwój przedsiębiorczości w zakresie przetwórstwa.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Koszty kwalifikowalne (1)

Koszty które są uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne i obejmują koszty:

1) **ogólne**, o których mowa w art. 45 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1305/2013, *takie jak:*

-honoraria architektów, inżynierów, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo w zakresie zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności;

*Przy ustalaniu wysokości pomocy koszty ogólne są uwzględniane w wysokości nieprzekraczającej **10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji.***

2) **zakupu robót budowlanych lub usług,**

3) **zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów, licencji lub wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych lub znaków towarowych,**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Koszty kwalifikowalne (2)

4) najmu lub dzierżawy maszyn, wyposażenia lub nieruchomości,

5) zakupu nowych maszyn lub wyposażenia, a w przypadku operacji w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego – również używanych maszyn lub wyposażenia, stanowiących eksponaty,

6) zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą,

*Przy ustalaniu wysokości pomocy koszty zakupu środków transportu są ustalane w wysokości nieprzekraczającej **30%** pozostałych **kosztów kwalifikowalnych operacji, pomniejszonych o koszty ogólne.***

7) zakupu rzeczy innych niż wymienione w pkt. 5) i 6), w tym materiałów,

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Koszty kwalifikowalne (3)

8) wynagrodzenia i innych świadczeń, o których mowa w Kodeksie pracy, związanych z pracą pracowników beneficjenta, a także inne koszty ponoszone przez beneficjenta na podstawie odrębnych przepisów w związku z zatrudnieniem tych pracowników – w przypadku operacji w zakresie tworzenia lub rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego i wspierania współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą,

9) podatku od towarów i usług (VAT), zgodnie z art. 69 ust. 3 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013 (*podatek od wartości dodanej (VAT), z wyjątkiem podatku którego nie można odzyskać na mocy prawodawstwa krajowego VAT*)

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także wartość wkładu rzeczowego, o którym mowa w art. 69 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013

- NIE DOTYCZY PODEJMOWANIA DZIAŁALNOŚCI

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Wkłady rzeczowe (1)

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także **wartość wkładu rzeczowego**, o którym mowa w art. 69 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013.

Wkłady rzeczowe w formie robót budowlanych, towarów, usług, gruntów i nieruchomości, w przypadku których nie dokonano żadnych płatności w gotówce potwierdzonych fakturami lub dokumentami o równoważnej wartości dowodowej, mogą stanowić wydatki kwalifikowalne jeżeli:

- a) wydatki publiczne wypłacane na rzecz operacji obejmujące wkłady rzeczowe nie przekraczają łącznych wydatków kwalifikowanych, z wyłączeniem wkładów rzeczowych, na zakończenie operacji;
- b) wartość przypisana wkładom rzeczowym nie przekracza kosztów ogólnie przyjętych na danym rynku;
- c) wartość i dostarczenie wkładów rzeczowych mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji;
- d) w przypadku udostępnienia gruntu lub nieruchomości można dokonać płatności w gotówce do celów umowy leasingu o nominalnej rocznej wartości nieprzekraczającej jednej jednostki waluty państwa członkowskiego.
- e) w przypadku wkładów rzeczowych w formie nieodpłatnej pracy wartość takiej pracy jest określana z uwzględnieniem zweryfikowanego czasu poświęconego na pracę i wysokości wynagrodzenia za pracę równoważną.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Wkłady rzeczowe (2)

Wartość gruntu lub nieruchomości musi być poświadczana przez niezależnego, wykwalifikowanego eksperta lub należycie upoważniony organ urzędowy.

Wartość wkładu rzeczowego w formie nieodpłatnej pracy ustala się jako iloczyn liczby przepracowanych godzin oraz ilorazu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w drugim roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy i liczby 168.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Kwalifikowalność kosztów

Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji w pełnej wysokości, jeżeli zostały:

1) poniesione:

a) **od dnia, w którym została zawarta umowa**, a w przypadku kosztów ogólnych – od dnia 1 stycznia 2014 r.,

b) zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, a gdy te przepisy nie mają zastosowania – w wyniku wyboru przez beneficjenta wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji **z zachowaniem konkurencyjnego trybu ich wyboru określonego w umowie**,

c) w formie rozliczenia pieniężnego, a w przypadku transakcji, której wartość, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 1 tys. złotych – w formie rozliczenia bezgotówkowego;

2) uwzględnione w oddzielnym systemie rachunkowości albo do ich identyfikacji wykorzystano odpowiedni kod rachunkowy, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c ppkt. rozporządzenia nr 1305/2013.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Kwalifikowalność kosztów JSFP

Kwoty kosztów kwalifikowalnych poniesionych w ramach realizacji operacji przez jednostkę sektora finansów publicznych w wysokości przekraczającej kwotę kosztów kwalifikowalnych określoną w umowie nie uwzględnia się przy ustalaniu wysokości kosztów kwalifikowalnych podlegających refundacji.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Podejmowanie działalności gospodarczej (1)

Podmiot ubiegający się o jej przyznanie:

- a) nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie, chyba że podejmuje działalność gospodarczą sklasyfikowaną w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów,**
 - b) w okresie 2 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie tej pomocy nie wykonywał działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, w szczególności nie był wpisany do CEIDG**
- i nie została mu dotychczas przyznana pomoc na operację w tym zakresie;**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Podejmowanie działalności gospodarczej (2)

Operacja zakłada:

- a) utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, a osoba, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, zostanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę,**
- b) utrzymanie miejsca pracy, przez co najmniej 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Podjęmowanie działalności gospodarczej (3)

Operacja zakłada podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, i jej wykonywanie do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, oraz:

- a) zgłoszenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podleganie tym ubezpieczeniom do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, lub**
- b) utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, zatrudnienie osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę, a także utrzymanie utworzonych miejsc pracy do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej,**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Podejmowanie działalności gospodarczej (4)

Planowane do poniesienia w ramach operacji koszty:

- mieszczą się w zakresie kosztów, o których mowa w §17 ust. 1 rozporządzenia,
- nie są kosztami inwestycji polegającej na budowie albo przebudowie liniowych obiektów budowlanych w części dotyczącej realizacji odcinków zlokalizowanych poza obszarem wiejskim objętym LSR.

Biznesplan, jest racjonalny i uzasadniony zakresem operacji, a w szczególności, jeżeli suma kosztów planowanych do poniesienia w ramach tej operacji, ustalona z uwzględnieniem wartości rynkowej tych kosztów, jest nie niższa niż 70% kwoty, jaką można przyznać na tę operację.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Podjęmowanie działalności gospodarczej (5)

We wniosku o przyznanie pomocy zakres będzie określany w biznesplanie zamiast zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji.

W przypadku operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane w dwóch transzach, z tym że:

1) pierwsza transza pomocy obejmuje 80% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent:

a) podjął we własnym imieniu działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,

b) zgłosił się do ubezpieczenia społecznego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania działalności, w przypadku tzw. samozatrudnienia,

c) uzyskał pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje, w tym ostateczną decyzję środowiskową, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją;

2) druga transza pomocy obejmuje 20% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli operacja została zrealizowana zgodnie z biznesplanem

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Podejmowanie działalności gospodarczej (6)

Wniosek o płatność pierwszej transzy pomocy beneficjent składa w terminie 3 miesięcy od dnia zawarcia umowy, a wniosek o płatność drugiej transzy –po spełnieniu warunków wypłaty drugiej transzy, w terminie określonym w umowie, nie później jednak niż po upływie 2 lat od dnia zawarcia umowy i nie później niż w dniu 31 grudnia 2022 r.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Wybrane zobowiązania umowne (2)

W przypadku operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej nie stosuje się przepisów dotyczących zapewnienia trwałości operacji oraz konkurencyjnego wyboru wykonawców, a umowa zawiera ponadto zobowiązania beneficjenta do:

1) podjęcia we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, i jej wykonywania do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, oraz:

a) **zgłoszenia beneficjenta do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego** na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podlegania tym ubezpieczeniom do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, lub

b) **utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy** w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, zatrudnienia osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę, a także utrzymania utworzonych miejsc pracy do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej;

2) osiągnięcia co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie, ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty płatności końcowej.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Rozwijanie działalności gospodarczej (1)

- 1) **podmiot ubiegający się o jej przyznanie w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy wykonywał łącznie przez co najmniej 365 dni działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej oraz nadal wykonuje tę działalność;**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Rozwijanie działalności gospodarczej (2)

2) operacja zakłada:

a) utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, a osoba, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, zostanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę,

b) utrzymanie miejsc pracy, w tym miejsc pracy, które zostaną utworzone w ramach realizacji operacji, do dnia, w którym upłynie 3 lata od dnia wypłaty płatności końcowej;

Przepisu nie stosuje się w przypadku, gdy suma kwot pomocy przyznanej jednemu podmiotowi na dotychczas realizowane operacje oraz kwoty pomocy, o której przyznanie podmiot ten ubiega się za realizację danej operacji, nie przekracza 25 tys. zł.

Utworzenie miejsca pracy w odniesieniu do innej operacji –nie pozwala na potwierdzenie spełnienia ww. warunku dla danej operacji.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Rozwijanie działalności gospodarczej (3)

3) podmiotowi ubiegającemu się o jej przyznanie nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w zakresie podejmowania działalności gospodarczej albo upłynęło co najmniej 2 lata od dnia przyznania temu podmiotowi pomocy na operację w zakresie podejmowania działalności gospodarczej;

4) podmiotowi ubiegającemu się o jej przyznanie nie została dotychczas przyznana pomoc na operację w zakresie tworzenia lub rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego lub w ramach poddziałania 4.2 „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” – w przypadku ubiegania się o przyznanie tej pomocy przez podmiot, który wykonuje działalność gospodarczą sklasyfikowaną w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Wyłączenia ze wsparcia

Pomoc na operację nie przysługuje, jeżeli działalność gospodarcza będąca przedmiotem tej operacji jest sklasyfikowana w przepisach rozporządzenia RM z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako:

- **działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach;**
- **górnictwo i wydobywanie; działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie;**
- **przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków;**
- **wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej;**
- **produkcja chemikaliów oraz wyrobów chemicznych; produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych;**
- **produkcja metali; produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz motocykli;**
- **transport lotniczy i kolejowy; gospodarka magazynowa.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Wspieranie współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym LSR

- 1) Pomoc na operację w zakresie wspierania współpracy (...) jest przyznawana podmiotom, które zawarły porozumienie o wspólnej realizacji operacji, która ma na celu zwiększenie sprzedaży dóbr lub usług oferowanych przez podmioty z obszaru wiejskiego objętego LSR przez zastosowanie wspólnego znaku towarowego lub stworzenie oferty kompleksowej sprzedaży takich dóbr lub usług.
- 2) Porozumienie jest zawierane na czas oznaczony i zawiera postanowienia dotyczące wspólnej realizacji operacji, w szczególności:
 - a) dane identyfikujące strony porozumienia;
 - b) opis celów i przewidywanych rezultatów tej operacji oraz głównych zadań objętych tą operacją;
 - c) wskazanie strony, która jest upoważniona do ubiegania się o pomoc w imieniu pozostałych stron;
 - d) budżet operacji uwzględniający wkład finansowy poszczególnych stron.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Możliwość uzyskania wsparcia na pozostałe zakresy

Pomoc na operację w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego albo budowy lub przebudowy ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej jest przyznawana, jeżeli operacja służy zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej.

Pomoc na operację w zakresie promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych jest przyznawana, jeżeli operacja:

- 1) służy wspólnej promocji produktów lub usług lokalnych;**
- 2) nie dotyczy organizacji wydarzeń cyklicznych, z wyjątkiem wydarzenia inicjującego cykl wydarzeń lub wydarzenia specyficznego dla danej LSR, wskazanych i uzasadnionych w LSR,**

Przez wydarzenie cykliczne rozumie się wydarzenie organizowane więcej niż jeden raz oraz poświęcone przynajmniej w części tej samej tematyce.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Limity pomocy

Limit na operację i beneficjenta:

- rozwijanie działalności gospodarczej i inne zakresy w wyjątkiem inkubatora i rozpoczynania działalności gospodarczej: **300 tys. zł**
- inkubatory przetwórstwa lokalnego: **500 tys. zł**, z tym, że na operacje w innym zakresie limit ten wynosi **300 tys. zł** (*limit jest pomniejszany o środki wykorzystane na rozwijanie działalności gospodarczej*)
- rozpoczęcie działalności gospodarczej: **80 tys. zł**

Całkowita wartość operacji realizowanych poza projektem grantowym wynosi co najmniej 50 tys. zł

Wartość grantu wynosi od 5 do 50 tys. zł

Jednostki sektora finansów publicznych (JSFP)

– nie określono limitów.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Intensywność pomocy

Intensywność pomocy wynosi:

- dla podmiotu wykonującego działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej -**do 70%**
- dla podmiotów rozpoczynających działalność – **PREMIA**
- jednostek sektora finansów publicznych –**63,63%**.
- **Pozostałe działania i podmioty – 80%**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Ustalenie limitu pomocy

Przy ustalaniu wysokości środków pozostałych do wykorzystania w ramach limitu, uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej na zrealizowane operacje i kwot pomocy przyznanej na operacje, których realizacja nie została jeszcze zakończona.

W przypadku realizacji operacji w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej przy ustalaniu wysokości środków pozostałych do wykorzystania w ramach limitu przez każdy z podmiotów realizujących tę operację wysokość limitu pomocy na beneficjenta jest pomniejszana każdemu podmiotowi o jednakową kwotę stanowiącą iloraz kwoty pomocy przyznanej na operację oraz liczby podmiotów realizujących tę operację.

W przypadku wspólnej realizacji operacji przy ustalaniu wysokości środków pozostałych do wykorzystania w ramach limitu przez każdy z podmiotów realizujących tę operację wysokość limitu pomocy na beneficjenta jest pomniejszana każdemu podmiotowi o kwotę stanowiącą iloczyn procentowego udziału każdego z tych podmiotów we wnioskowanej kwocie pomocy wskazanego we wniosku o przyznanie pomocy oraz kwoty pomocy przyznanej na operację.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Wyplata srodkow finansowych

Wyplaty srodkow finansowych z tytul u pomocy dokonuje sie niezwlocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o platnosc, w terminie:

- 1) 30 dni od dnia zlozenia wniosku o platnosc pierwszej transzy, w przypadku podejmowania dzialalnosci gospodarczej;**
- 2) 3 miesiace od dnia zlozenia wniosku o platnosc – w przypadku pozostalych wnioskow o platnosc.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Zasady ubiegania się o przyznanie pomocy.

Pomoc jest przyznawana na wniosek o jej przyznanie.

Wniosek o przyznanie pomocy składa się w terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy (z wyjątkiem projektów grantowych oraz operacji realizowanych przez LGD jako operacje własne).

Rozpatrzenie wniosku o przyznanie pomocy powinno nastąpić w terminie nie dłuższym niż niezbędny do należytego wyjaśnienia sprawy, w tym do przeprowadzenia kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu oraz innych kontroli podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy przeprowadzanych przez podmiot wdrażający na podstawie ustawy.

Pomoc jest przyznawana na podstawie umowy o przyznaniu pomocy zawieranej, pod rygorem nieważności, w formie pisemnej.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Zasady organizacji i ogłaszania naboru

1. Wystąpienie przez LGD do ZW z zapytaniem o wysokość dostępnych środków finansowych w przeliczeniu na złote (nie dotyczy pierwszego naboru wniosków).
2. Wystąpienie przez LGD do ZW o uzgodnienie terminu naboru wniosków o udzielenie wsparcia - nie później niż 30 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia biegu terminu składania tych wniosków.
1. Podanie do publicznej wiadomości uzgodnionego z ZW ogłoszenia o naborze wniosków, w szczególności na stronie internetowej LGD oraz na tablicach ogłoszeń urzędów gmin członkowskich, nie później niż 14 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia biegu terminu składania tych wniosków.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Zasady organizacji i ogłaszania naboru

Termin trwania naboru wniosków wynosi 14 dni i rozpoczyna bieg nie wcześniej niż 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o rozpoczęciu naboru.

Wnioskodawcy składają wnioski o przyznanie pomocy bezpośrednio (osobiście, albo przez pełnomocnika, albo przez osobę pisemnie upoważnioną) w biurze LGD i otrzymują pisemne potwierdzenie złożenia wniosku.

Termin złożenia wniosku uważa się za zachowany, jeśli data z pieczęci LGD / wpisana przez LGD (potwierdzająca złożenie wniosku) nie jest wcześniejsza niż data rozpoczęcia naboru i późniejsza niż dzień zakończenia terminu naboru wniosków. W przypadku pomyłek – potwierdzeniem złożenia wniosku w terminie może być również data rejestracji w rejestrze prowadzonym przez LGD

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Zasady organizacji i ogłaszania naboru – wycofanie wniosku

Złożony wniosek lub inna deklaracja mogą być wycofany w trakcie trwania naboru.

Wycofanie wniosku lub innej deklaracji wymaga pisemnego zawiadomienia LGD przez podmiot ubiegający się o wsparcie.

Kopia wycofanego dokumentu wraz z oryginałem wniosku o jego wycofanie pozostaje w dokumentacji LGD.

Wycofanie dokumentu sprawi, że podmiot ubiegający się o wsparcie znajdzie się w sytuacji sprzed jego złożenia. Wniosek o przyznanie pomocy skutecznie wycofany nie wywołuje żadnych skutków prawnych, a podmiot, który złożył, a następnie skutecznie wycofał wniosek o przyznanie pomocy, będzie traktowany jakby tego wniosku nie złożył.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Zasady organizacji i ogłaszania naboru – posiedzenie Rady

Zarząd w porozumieniu z przewodniczącym rady wyznacza termin, miejsce i porządek posiedzenia rady.

Biuro LGD zawiadamia pisemnie członków rady o miejscu, terminie i porządku posiedzenia Rady wraz z informacją o konieczności zapoznania się w biurze Stowarzyszenia, z materiałami i dokumentami, w tym dokumentacją operacji, które będą rozpatrywane na najbliższym posiedzeniu.

Posiedzenie Rady nie może być wyznaczone wcześniej niż 14 dni od dnia wysłania zawiadomienia.

Informacja o posiedzeniu rady jest także podawana do publicznej wiadomości na stronie internetowej LGD w terminie 7 dni przed wyznaczonym terminem posiedzenia rady.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Zasady organizacji i ogłaszania naboru

W terminie 45 dni od dnia następującego po ostatnim dniu terminu składania wniosków LGD dokonuje oceny zgodności operacji z LSR, wybiera operacje (zgodne z kryteriami i zakresem tematycznym) oraz ustala kwotę wsparcia.

W terminie 7 dni od dnia zakończenia wyboru operacji, LGD publikuje na stronie internetowej: www.solnadolina.eu listę operacji zgodnych z LSR oraz listę operacji wybranych, ze wskazaniem, które z operacji mieszczą się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków o udzielenie wsparcia, **wraz ze wskazaniem możliwości zgłoszenia protestu** i przekazuje wnioskodawcom pisemną informację o wynikach naboru wraz z pouczeniem o możliwości złożenia protestu.

W terminie 7 dni od dnia dokonania wyboru operacji LGD przekazuje Zarządowi Województwa Wielkopolskiego wnioski o udzielenie wsparcia, dotyczące wybranych operacji wraz z dokumentami potwierdzającymi dokonanie wyboru operacji.

W przypadku gdy w przekazanych przez LGD dokumentach Zarząd Województwa Wielkopolskiego stwierdzi braki lub będzie konieczne uzyskanie wyjaśnień, Zarząd Województwa wzywa LGD do uzupełnienia braków lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Ocena operacji obejmuje:

Ocenę formalną operacji

Ocenę zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju LGD „Solna Dolina”, w tym zgodności z Programem

Ocenę operacji według lokalnych kryteriów wyboru

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Ocena formalna operacji :

Nazwa kryterium

Złożenia wniosku w miejscu i terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze

Sporządzenia wniosku na obowiązującym formularzu udostępnionym na stronie internetowej: www.solnadolina.eu

Wpisania danych identyfikacyjnych wnioskodawcy

Kompletności wniosku – wniosek posiada wszystkie wymagane strony

Kompletności załączników – złożenie wraz z wnioskiem załączników obligatoryjnych

Zgodności operacji z zakresem tematycznym, który został wskazany w ogłoszeniu o naborze

Zgodności operacji z formą wsparcia wskazaną w ogłoszeniu o naborze (refundacja albo ryczałt - premia)

Spełniania dodatkowych warunków udzielenia wsparcia obowiązujących w ramach naboru.

Wykorzystania limitu pomocy

Operacje, które nie spełniają któregokolwiek z ww. warunków nie podlegają ocenie zgodności z LSR i wyborowi.

Decyzja w tej sprawie wymaga zachowania śladu rewizyjnego w postaci protokołu z oceny formalnej.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Ocena zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju LGD „Solna Dolina”, w tym zgodności z Programem :

**Ocena dokonywana jest na podstawie
„Karty oceny zgodności z LSR – część
ogólna i szczegółowa”**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Ocena operacji według lokalnych kryteriów wyboru :

Podczas oceny operacji według lokalnych kryteriów używane będą w zależności od rodzaju ocenianych operacji:

Karta oceny operacji według lokalnych kryteriów wyboru – dla operacji dotyczącej podejmowania – **nr 4 A.1**

- dla rozwijania działalności gospodarczej - **nr 4 A.2**

Karta oceny operacji według lokalnych kryteriów wyboru – dla operacji o minimalnej całkowitej wartości nie mniejszej niż 50 000,00zł - **nr 4 B**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

**JAK PRAWIDŁOWO SPORZĄDZIĆ
BIZNESPLAN, ŻEBY WYKAZAŁ
UZASADNIENIE EKONOMICZNE, KTÓRE
UZNA ZA PRAWIDŁOWE PODMIOT
WDRAŻAJĄCY**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

BIZNESPLAN

Stanowi zestawienie odpowiednich informacji wynikających z analiz, ocen i prognoz, które po złożeniu w całość dają odpowiedź na pytania:

- **Co i kiedy przedsiębiorstwo chce osiągnąć?**
- **Jak chce tego dokonać i kto ma to zrobić?**
- **Skąd na to wziąć środki finansowe?**

lub

- **W jaki sposób dana firma powinna prowadzić swoje działania, aby w przyszłości przyniosły one określone cele?**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

CZYM JEST BIZNESPLAN?

Jego głównym zadaniem jest ocena opłacalności przewidzianych przedsięwzięć gospodarczych (*w przypadku podziałania 19.2 ma potwierdzać ekonomiczne uzasadnienie operacji*).

BP jest jak **mapa drogowa** – wprowadza porządek do działania **ograniczając ryzyko chaosu**.

BP nie gwarantuje, że w działalności naszej firmy nie pojawią się problemy, ale **przygotuje podmiot na przeciwdziałanie tym problemom**.

BP jest nazywany **systemem wczesnego ostrzegania**, kierunkiem działania wprowadzającym porządek, zmniejszającym ryzyko niepowodzenia operacji.

Każdy BP jest indywidualnym pomysłem, który zawiera elementy składowe uwzględniające potrzeby osób decydujących o danej firmie, *a także realia otaczających firmę warunków i posiadanych/dostępnych środków działania*.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

CELE BIZNESPLANU – PODDZIAŁANIE 19.2

Należy sprawdzić, czy podmiot wskazał, jakie cele pośrednie i końcowe planuje osiągnąć dzięki realizacji operacji (jakie są motywy założenia/rozwijania firmy/potrzeby finansowe).

Za cel pośredni lub końcowy realizacji operacji nie można uznać np. zakupu maszyn. Zakres rzeczowy operacji nie stanowi celu samego w sobie, lecz jest środkiem, za pomocą którego właściwy cel pośredni i końcowy operacji może zostać osiągnięty.

Jeżeli cele pośrednie i końcowe realizacji operacji zostaną określone za pomocą wskaźników, należy sprawdzić, czy zostały opisane przesłanki, z których one wynikają.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

3.1. CELE POŚREDNIE I KOŃCOWE ORAZ MOTYWY REALIZACJI OPERACJI

Podmiot powinien uzasadnić, z jakich powodów planuje zrealizować operację. Decyzja o realizacji operacji może być jest wynikiem analizy różnych scenariuszy. Podmiot powinien pokazać rzeczywiste powody np. względy biznesowe lub szanse na realizację własnych pasji. W tej części powinnyśmy znaleźć odpowiedź na pytania:

- co tak naprawdę motywuje podmiot do tego, żeby stworzyć dane przedsięwzięcie,
- dlaczego akurat w wybranym obszarze podmiot widzi szanse na osiągnięcie sukcesu i perspektywy rozwojowe dla swojego przedsięwzięcia.

Wybór branży lub konkretnego rodzaju działalności wymaga przedstawienia argumentów, które będą uzasadniały słuszność podjętej decyzji.

Przy formułowaniu celów działalności podmiotu na najbliższe lata - należy uwzględnić perspektywy rozwoju firmy oraz przybliżyć działania, które pozwolą osiągnąć wyznaczone cele.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

CECHY BIZNESPLANU

BP pokazuje:

- gdzie jesteśmy (obrazuje przeszłość: co już zrobiliśmy i osiągnęliśmy, jakie umiejętności i kwalifikacje posiadamy, żeby wykorzystać je w prowadzeniu firmy oraz teraźniejszość: badanie rynku, zdobywanie pozwoleń, rozmowy z dostawcami i odbiorcami towarów i usług);
- dokąd zmierzamy, jak chcemy tam dotrzeć i jaka jest opłacalność celów, które zamierzamy osiągnąć (obrazuje przyszłość: na co potrzebujemy pieniędzy, jak je wydamy, jaką mamy strategię działania i cele).

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

PRAWIDŁOWE WYPEŁNIENIE BIZNESPLANU

- BP wypełnia się w języku polskim. Zaleca się, aby dokument został wypełniony elektronicznie i wydrukowany. ARiMR pracuje nad udostępnieniem elektronicznego formularza WoPP i BP.
- BP jest wypełniany w ścisłym powiązaniu z WoPP. Informacje zawarte w BP oraz WoPP muszą być ze sobą zgodne (planowane koszty – zakres i wysokość, kwota pomocy, terminy realizacji operacji, liczba miejsc pracy, wielkość firmy, cele projektu, zakres i opis operacji, lokalizacja i zaplecze, itd.).
- Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy musi wypełnić wszystkie pola w BP. Jeśli jakieś pytanie/polecenie go nie dotyczy, musi wpisać „nie dotyczy”.
- Nie można zmieniać formatu BP (usuwać poszczególnych punktów, tabel bądź kolumn). W przypadku zbyt małej liczby wierszy w poszczególnych podpunktach BP można dodać dodatkowe pozycje.
- Złożenie niewypełnionego bądź częściowo wypełnionego formularza BP traktowane będzie tak, jak brak BP. W razie stwierdzenia, że nie załączono BP lub BP zawiera braki lub oczywiste omyłki, podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy będzie wezwany do usunięcia tych braków lub poprawienia oczywistych omyłek w terminie 7 dni, od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.
- W celu prawidłowej weryfikacji niektórych założeń –podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy powinien dołączyć analizy własne np. dotyczące prognozy sprzedaży, ustalenia ceny średniej, czy szacunki dotyczące kosztów w ujęciu ilościowym.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

PRAWDŁOWE WYPEŁNIENIE BIZNESPLANU

- Uzasadnienie ekonomiczne operacji opiera się na wskaźnikach. Operacja jest uzasadniona ekonomicznie, jeżeli wskaźnik rentowności sprzedaży oraz NPV mają wartość dodatnią.

Uwaga! Uznanie wskaźników wynikowych może nastąpić jedynie w przypadku pozytywnej oceny BP w zakresie jego poprawności formalnej, spójności, wiarygodności, celowości i zasadności inwestycji w danej branży, a także realności przyjętych założeń w zakresie wielkości i struktury przychodów i kosztów.

- **Uwzględnianie w BP nierealnych założeń, może skutkować negatywnymi konsekwencjami.**

Z jednej strony Beneficjent zobowiązuje się do osiągnięcia w wyniku realizacji operacji, określonego w umowie ilościowego i wartościowego poziomu sprzedaży produktów, z drugiej zaś – niepoprawnie sporządzony, niespójny, nierealny lub niewiarygodny BP – może być oceniony negatywnie.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

I. INFORMACJE DOTYCZĄCE PODMIOTU UBIEGAJĄCEGO SIĘ O PRYZNANIE POMOCY

Nazwisko i imię / nazwa podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy oraz nr identyfikacyjny powinny być zgodne z danymi zawartymi we wniosku.

Pozostałe dane podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy są zamieszczane we WoPP.

UWAGA! W strukturze BP nie zamieszczono streszczenia – LGD dokonuje wyboru najlepszych projektów wg lokalnych kryteriów wyboru w zgodności z wybraną LSR i Programem. Ocena zasadności ekonomicznej dotyczy wszystkich projektów.

2.1. POTENCJAŁ, WYKSZTAŁCENIE I DOŚWIADCZENIE PODMIOTU UBIEGAJĄCEGO SIĘ O PRYZNANIE POMOCY

1. Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować
2. Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy posiada kwalifikacje odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować (dotyczy osób fizycznych)
3. Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować

Ta część nie dotyczy operacji polegających na podejmowaniu działalności gospodarczej.

W pkt. 1 Wnioskodawca pokazuje doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować.

W pkt. 2 Wnioskodawca pokazuje wykształcenie (poziom wykształcenia, nazwa uczelni, kierunku, zdobyty tytuł itp.) lub odbyte kursy i szkolenia (ukończone kursy i szkolenia mogące mieć wpływ na planowane przedsięwzięcie, o tematyce ekonomicznej, marketingowej itp. jak i związane z branżą, w której prowadzona będzie działalność), lub doświadczenie zawodowe, lub inne posiadane umiejętności mające znaczenie w stosunku do planowanej operacji.

W pkt. 3 Wnioskodawca opisuje działalność, którą wykonuje, bezpośrednio związaną z planowaną do realizacji operacją. Powyższe warunki będą potwierdzane dokumentami stanowiącymi załącznik do WoPP.

2.2. POSIADANE ZASOBY, KTÓRE BĘDĄ WYKORZYSTANE DO PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZEJ

Należy wyszczególnić majątek, który jest własnością podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub będzie używany na podstawie np. umów najmu, dzierżawy i leasingu (z wyłączeniem tego, który zostanie nabyty w ramach operacji)

Rodzaj majątku	Rodzaj (typ) lub Lokalizacja	Powierzchnia / kubatura / rok produkcji / stan techniczny	Tytuł prawny	Szacowana wartość lub wartość księgowa
1. Grunty				
1. Budynki i budowle				
1. Maszyny i urządzenia				
1. Środki transportu				
1. Wartości niematerialne i prawne				

- W tabeli należy opisać rodzaj majątku (np. grunty, budynki i budowle, maszyny i urządzenia, środki transportu, wartości niematerialne i prawne) oraz doprecyzować odpowiednio rodzaj (typ) majątku, jego lokalizację, powierzchnię/kubaturę, rok produkcji lub stan techniczny.
- Dodatkowo należy wskazać tytuł prawny oraz szacowaną wartość lub wartość księgową.
- W przypadku majątku obejmującego maszyny / urządzenia / środki transportu należy wpisać ich nazwę i typ, rok produkcji oraz stan techniczny (bardzo dobry, dobry, średni, zły).
- Weryfikacja – na podstawie złożonych dokumentów lub w miejscu realizacji operacji.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

2.3. STAN PRZYGOTOWAŃ DO PODJĘCIA/ROZWIJANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I JEJ WYKONYWANIA

- Podmiot opisuje aktualną sytuację w jakiej się znajduje, stan przygotowań do podjęcia/rozwijania działalności gospodarczej i jej wykonywania, już podjęte działania związane z projektem (np. przeprowadzone badania rynku, wstępne umowy z odbiorcami lub dostawcami itp.).
- W tym pkt. powinien się znaleźć opis możliwości wykorzystania posiadanych zasobów/zaplecza.
- Jeśli w pkt. 2.2 wykazano np. wyposażenie i infrastrukturę pomieszczeń (podmiot dysponuje już odpowiednim lokalem na potrzeby prowadzenia działalności), a prowadzenie działalności wiąże się ze spełnieniem konkretnych wymagań dotyczących miejsca jej prowadzenia – Wnioskodawca powinien podać sposób spełnienia tych wymagań.
- Jeśli podjęte zostały działania w celu realizacji operacji np. promocja, pozyskanie klientów, zaangażowanie środków, badanie rynku – to w tym miejscu podmiot opisuje te działania.
- W tej części należy sprawdzić, czy podmiot przedstawił w sposób syntetyczny sposób zorganizowania i realizacji operacji oraz uzasadnił, dlaczego w taki sposób planuje ją realizować.

3.2. ZAKŁADANY ILOŚCIOWY I WARTOŚCIOWY POZIOM SPRZEDAŻY PRODUKTÓW / USŁUG / TOWARÓW

Przewidywana data dokonania płatności ostatecznej:

m	m	r	r	r	r

Produkty / usługi / towary	Planowany ilościowy i wartościowy poziom sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od planowanego dnia wypłaty płatności końcowej	
	Ilość / liczba	Wartość netto (w zł)
RAZEM:		

- Wnioskodawca określa planowany ilościowy i wartościowy poziom sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od planowanego dnia wypłaty płatności końcowej (*Przewidywana data dokonania płatności ostatecznej – powyżej Tabeli 3.2*).
- Podana wartość pozostaje w korelacji z Tabelą 9.1 *Prognoza poziomu cen i wielkości sprzedaży*, przy czym dane w Tabeli 9.1 dotyczą okresów obrachunkowych, a dane w Tabeli 3.2 dotyczą pełnego roku od przewidywanej daty dokonania przez ARiMR płatności ostatecznej.
- Tabela 3.2 będzie podstawą weryfikacji, czy został osiągnięty 30% (ilościowy lub wartościowy) poziom sprzedaży określony w umowie.

4.1. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI – OGÓLNE INFORMACJE O PLANOWANEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1. Przewidywana nazwa / nazwa działalności gospodarczej			
2. Planowana data / data rozpoczęcia działalności gospodarczej	3. Będę płatnikiem podatku VAT / jestem płatnikiem VAT	4. Przedmiot i zakres planowanej / działalności gospodarczej (wg PKD)	5. Rodzaj planowanej działalności gospodarczej <i>(należy podać tylko jeden, przeważający typ działalności gospodarczej w ramach operacji)</i>
	TAK ☐	Podstawowa (podejmowana / rozwijana)	Produkcyjna ☐
	NIE ☐		Usługowa ☐
		Dodatkowa (podejmowana / rozwijana)	Handlowa ☐
6. Opis dotychczasowej działalności gospodarczej (dot. operacji w zakresie rozwijania działalności gospodarczej)			
Należy podać krótki opis firmy i jej działalności – historię firmy, czym się zajmuje, na jakim rynku i na jaką skalę działa, jak zyskuje przewagę konkurencyjną dotychczasowej działalności gospodarczej.			
Należy wskazać czy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy korzystał z pomocy publicznej. Jeśli tak, to kiedy i w jakim zakresie.			

4.1. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI – OGÓLNE INFORMACJE O PLANOWANEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ C.D.

- Podmiot podaje przewidywaną nazwę (w przypadku podejmowania działalności gospodarczej) lub nazwę działalności gospodarczej (w pozostałych przypadkach).
- Podmiot podaje planowaną datę lub datę rozpoczęcia działalności gospodarczej (zgodnie z wpisem do KRS lub EDG).

Przez działalność rozwijaną należy rozumieć sytuację, w której wnioskodawca posiada status przedsiębiorcy, tj. planuje inwestycje związane z zarejestrowanym już rodzajem działalności (PKD) lub rozwija swoją działalność o nową branżę (działając na rynku min. 365 dni w ostatnich trzech latach poprzedzających złożenie wniosku).

Przez działalność podejmowaną należy rozumieć sytuację, w której wnioskodawca nie posiada statusu przedsiębiorcy na dzień złożenia WoPP i na dwa lata poprzedzające złożenie wniosku, natomiast zamierza uruchomić działalność gospodarczą w wyniku realizacji operacji.

- Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy powinien również wskazać, czy będzie płatnikiem podatku VAT, czy jest płatnikiem VAT. Ma to istotne znaczenie w kontekście określenia wartości kosztów (netto/brutto).

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

4.1. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI – OGÓLNE INFORMACJE O PLANOWANEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ C.D.

- Podmiot podaje przewidywaną nazwę (w przypadku podejmowania działalności gospodarczej) lub nazwę działalności gospodarczej (w pozostałych przypadkach).
- Podmiot podaje planowaną datę lub datę rozpoczęcia działalności gospodarczej (zgodnie z wpisem do KRS lub EDG).

Przez działalność rozwijaną należy rozumieć sytuację, w której wnioskodawca posiada status przedsiębiorcy, tj. planuje inwestycje związane z zarejestrowanym już rodzajem działalności (PKD) lub rozwija swoją działalność o nową branżę (działając na rynku min. 365 dni w ostatnich trzech latach poprzedzających złożenie wniosku). Przez działalność podejmowaną należy rozumieć sytuację, w której wnioskodawca nie posiada statusu przedsiębiorcy na dzień złożenia WoPP i na dwa lata poprzedzające złożenie wniosku, natomiast zamierza uruchomić działalność gospodarczą w wyniku realizacji operacji.

- Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy powinien również wskazać, czy będzie płatnikiem podatku VAT, czy jest płatnikiem VAT. Ma to istotne znaczenie w kontekście określenia wartości kosztów (netto/brutto).

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

4.1. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI – OGÓLNE INFORMACJE O PLANOWANEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ C.D.

- Przedmiot i zakres planowanej / działalności gospodarczej (wg PKD)

Należy podać kod PKD planowanej działalności. Jeżeli prowadzenie przedsięwzięcia wymagać będzie więcej niż jednego kodu PKD należy podać wszystkie kody dotyczące operacji (podstawowej i dodatkowej). Wskazany numer PKD działalności, która będzie przedmiotem operacji, powinien się również znajdować / znaleźć we właściwym wpisie do EDG lub KRS (najpóźniej na etapie wniosku o pierwszą płatność).

- Rodzaj planowanej działalności gospodarczej – *podaje się jeden, przeważający typ działalności gospodarczej w ramach operacji.*
- Opis dotychczasowej działalności gospodarczej (*dot. operacji w zakresie rozwijania działalności gospodarczej*).

W tym pkt. podmiot podaje krótki opis firmy i jej działalności – historię firmy, czym się zajmuje, na jakim rynku i na jaką skalę działa, jak zyskuje przewagę konkurencyjną dotychczasowej działalności gospodarczej.

Podmiot powinien wskazać, czy korzystał z pomocy publicznej. Jeśli tak, to kiedy i w jakim zakresie.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

7. INNOWACYJNOŚĆ OPERACJI

8. WPŁYW OPERACJI NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

9. WPŁYW OPERACJI NA PRZECIWDZIAŁANIE ZMIANOM KLIMATU

7. Należy opisać, na czym polega nowatorstwo / innowacyjność pomysłu na działalność gospodarczą.

TAK ND

8. Wpływ operacji na ochronę środowiska

Należy wymienić ten zakres rzeczowy operacji lub planowane do wdrożenia rozwiązania, które będą w pozytywny sposób wpływać na środowisko.

TAK ND

9. Wpływ operacji na przeciwdziałanie zmianom klimatu

Należy wymienić ten zakres rzeczowy operacji lub planowane do wdrożenia rozwiązania, które mają wpływ na przeciwdziałanie zmianom klimatu.

TAK ND

Tę część BP podmiot wypełnia, jeżeli LGD w kryteriach wyboru operacji przewidziała przyznanie dodatkowych punktów za zgodność operacji z celami przekrojowymi Programu w zakresie innowacyjności, środowiska oraz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej oraz jeśli operacja jest zgodna z ww. celami przekrojowymi.

•Jeżeli LGD w kryteriach wyboru operacji nie przewidziała przyznania punktów w ww. zakresie, powinien zaznaczyć ND.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

4.2 ANALIZA MARKETINGOWA

Analiza marketingowa w ramach BP dla podziałania 19.2 obejmuje:

- 4.2.1.Oferta –charakterystyka produktu / usługi / towaru
- 4.2.2.Klienci
- 4.2.3.Rynek
- 4.2.4.Dystrybucja i promocja
- 4.2.5.Konkurencja na rynku

Analiza marketingowa operacji powinna potwierdzać możliwość realizacji przyjętych założeń w określonych warunkach rynkowych.

Musi opierać się na diagnozie sytuacji, określeniu i wyborze odpowiedniej oferty, doborze klientów, rynków, właściwej dystrybucji i promocji oraz trafnej identyfikacji konkurencji na rynku.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

4.2 ANALIZA MARKETINGOWA

- Planując biznes warto znaleźć takie miejsce lub branżę, w której istnieje jeszcze pewna nisza, a tym samym zaoferować takie produkty lub usługi, na które będzie zapotrzebowanie.
- Dostrzeżenie takiej niszy na rynku może gwarantować sukces przedsięwzięcia.

Nisza rynkowa to pewna niewielka grupa odbiorców, oczekujących na zaspokojenie wyraźnie sprecyzowanych potrzeb. Zapotrzebowanie to dotyczy zarówno nabycia produktów, jak i usług. Czynnikiem wpływającym na decyzje zakupowe klientów może być zarówno cena, jak i jakość danego produktu czy też usług.

- Fundamentem BP w zakresie analizy marketingowej jest diagnoza sytuacji, określenie i wybór rynków docelowych oraz wybór ogólnych strategii, a także przedstawienie programu realizacji przyjętych celów w biznesplanie.

4.2.1 OFERTA – CHARAKTERYSTYKA PRODUKTU / USŁUGI / TOWARU

1. Należy opisać produkt / usługę / towar, jakie będą oferowane na rynku
2. Należy podać, w jaki sposób oferta różni się od oferty konkurencji oraz czy jest to nowy produkt / usługa / towar na rynku
3. Należy wskazać, czy produkty / usługi / towary są przeznaczone na rynek lokalny, regionalny, krajowy czy eksport.
Należy wskazać geograficzny rynek docelowy.
4. Należy opisać oczekiwania i potrzeby klientów oraz wyjaśnić, w jakim stopniu proponowana oferta odpowiada na te oczekiwania
5. Należy wskazać, czy popyt na produkt / usługę / towar będzie ulegał sezonowym zmianom i jak będą minimalizowane skutki tej sezonowości
6. Należy opisać, na czym polega przewaga rynkowa produktu / usługi / towaru oferowanego przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy i wskazać, dlaczego klienci zainteresowani będą tym właśnie produktem / usługą / towarem

Podmiot opisuje, jakie produkty/towary usługi będą oferowane na rynku, czy są to nowe produkty, czy różnią się od dotychczas dostępnych, jaka jest konkurencja na rynku, dlaczego klienci wybiorą ofertę firmy podmiotu.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

4.2.1 OFERTA –CHARAKTERYSTYKA PRODUKTU / USŁUGI / TOWARU

- Przy identyfikowaniu rodzaju produktu/usługi/towaru, które podmiot zamierza świadczyć/sprzedawać w ramach planowanej działalności –opis powinien być precyzyjny, tak żeby przedstawiał rzeczywistą ofertę firmy. Podmiot określa i charakteryzuje działalność główną oraz działalność poboczną, jeśli będzie prowadzona.
- W opisie produktu/usługi/towaru należy zwrócić również uwagę na te elementy, które będą wyróżniały ofertę na tle konkurencji. Warto wskazać, w czym ta właśnie oferta może być lepsza od już dostępnej na rynku. Należy zwrócić zwłaszcza uwagę na ceny oraz jakość oraz inne cechy. Warto także ocenić jak może być odebrany przez rynek ten produkt/usługa.
- Jeśli np. wprowadzone produkty lub usługi oparte są na innowacyjnych rozwiązaniach, należy wyjaśnić, na czym one polegają i co dzięki zastosowanym rozwiązaniom mogą zyskać ich odbiorcy.
- Produkty/usługi/towary będą kierowane do konkretnej grupy odbiorców. Należy ocenić, czy dobrze zidentyfikowano potrzeby przyszłych klientów, biorąc oczywiście pod uwagę również ich możliwości finansowe.
- Dokonana w tym zakresie analiza będzie podstawą do określenia wysokości przychodów ze sprzedaży.

4.2.2 KLIENCI

1. Grupy klientów	2. Cechy, które wyróżniają daną grupę	3. Wyrażane potrzeby grupy klientów	4. Liczebność grupy odniesiona do obszaru geograficznego	5. Liczba klientów przynależnych do danej grupy, którą zamierza się zdobyć

Wyboru segmentów docelowych przedsiębiorstwa dokonuje się w procesie segmentacji rynku polegającym na przeprowadzeniu trzech kroków:

- podziale, w oparciu o różne kryteria, heterogenicznego rynku na mniejsze, bardziej homogeniczne grupy konsumentów (segmenty),
- profilowaniu nabywców tworzących wyodrębnione segmenty rynkowe,
- ocenie atrakcyjności tych segmentów w wyborze docelowych segmentów.

Opis potrzeb przyszłych klientów, powinien być przedstawiony również przez pryzmat ich możliwości finansowych.

Dobrze jest podzielić wszystkich odbiorców na mniejsze grupy o podobnych potrzebach i oczekiwaniach. Podział np. ze względu na wiek, płeć, miejsce zamieszkania.

Tabela powinna pokazać do jakiej grupy odbiorców będą adresowane nowe produkty/towary/usługi.

4.2.3 RYNEK

1. Należy opisać głównych dostawców

2. Należy wskazać, czy istnieją bariery wejścia na rynek (np. czy wymaga to dużych nakładów, posiadania technologii, know-how, patentów, koncesji)

3. Należy wskazać, czy rynek jest rosnący (rozwojowy), stabilny, czy malejący oraz krótko opisać lokalne uwarunkowania

4. Należy wskazać, czy istnieje możliwość pozyskiwania nowych rynków zbytu, a jeśli tak, to w jaki sposób

5. Należy opisać działania, jakie zostaną podjęte, aby zagwarantować utrzymanie planowanej działalności gospodarczej na rynku przez okres 2 albo 3 lat po dokonaniu płatności końcowej

- Należy opisać jak będzie wyglądała kwestia zaopatrzenia w towary/materiały niezbędne dla realizacji planowanych usług lub procesu produkcji.
- Należy np. zweryfikować, czy w najbliższym otoczeniu istnieją hurtownie, punkty odbioru towarów, składy celne itp.
- Jest to istotne z punktu widzenia późniejszych kosztów prowadzenia działalności, np. kosztów transportu.

4.2.4 Dystrybucja i promocja

1. Należy opisać, w jaki sposób odbywać się będzie sprzedaż

2. Należy wskazać, w jaki sposób klienci będą informowani o produktach / usługach / towarach. Należy również opisać planowane krótko i długoterminowe działania promocyjne.

3. Należy uzasadnić skuteczność wybranych metod promocji

W Tabeli powinien znaleźć się m.in. opis:

- w jaki sposób będzie prowadzona sprzedaż i promocja po zrealizowaniu operacji,
- w jaki sposób klienci będą informowani o produktach/ towarach/usługach,
- jakie narzędzia promocji oraz reklamy zostaną zastosowane w związku z zrealizowaną inwestycją
- jakie kanały dystrybucji będą stosowane.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

4.2.5. KONKURENCJA NA RYNKU

•W tabeli należy wskazać minimum trzech głównych konkurentów na rynku oraz podać możliwie szczegółowe dane. Scharakteryzować silne strony konkurencyjnej oferty oraz powód, dla którego uznawani są za silną lub słabą konkurencję.

Warto wskazać konkretne podmioty, które będą stanowiły konkurencję. Należy ocenić ich silne i słabe strony, dotychczasową pozycję na rynku oraz jaką ofertą usług/produktów dysponują. Im więcej informacji będzie znanych na temat istniejącej na rynku konkurencji przed uruchomieniem planowanej działalności, tym łatwiej będzie dostosować swoją ofertę oraz ocenić szanse projektu na rynku.

•Identyfikacja konkurencji polega na przypisaniu wag dla: Potencjału firmy, Pozycji udziału w rynku, Ceny, Jakości produktu / usługi / towaru, Reklamy/ promocji / dystrybucji.

•Następnie wyliczany jest średni wynik punktowy. Pozwala to umiejscowić ofertę podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy na tle konkurencji na danym rynku.

•Przy ocenie BP nie jest korzystny brak konkurentów, jak i ich nadmiar. Wnioskodawca powinien zachować harmonię –zbyt duża dysproporcja może sugerować, że Wnioskodawca nie przeprowadził badania rynku, bądź projekt nie ma szansy realizacji.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

4.2.5. KONKURENCJA NA RYNKU

Konkurent 1 / Konkurent 2 / Konkurent ...

- Należy wskazać, na jakim rynku działają ww. konkurencji. Można wpisać konkretne nazwy konkurencyjnych firm.
- Należy opisać silne lub słabe strony oferty konkurencyjnej, potencjalne działania swoich konkurentów oraz swoją reakcję na te działania.
- Należy podać powód, dla którego uznawani są za silną lub słabą konkurencję.
- Należy wskazać, w jaki sposób konkurenci promują swoje produkty / usługi / towary.
- **Strategia konkurowania – jak firma będzie konkurować (np. ceną, jakością lub inaczej), dlaczego strategia będzie skuteczna), należy przewidzieć, jakim potencjałem dysponuje konkurent i czy jego działania odwetowe nie będą dla firmy zbyt groźne na obecnym etapie działalności.**

W tej części BP powinny być opisane te działania marketingowe, które Wnioskodawca zamierza zrealizować, aby przyszła działalność była rozpoznawalna na rynku, a oferowane produkty/usługi były identyfikowane.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

4.2.5. KONKURENCJA NA RYNKU

Do zbadania potencjału rynku można wykorzystać różne metody i wskazać je w biznesplanie – **to uwiarygodnia projekt.**

Narzędzia do badania: ankiety, wywiady, bezpośrednia obserwacja klientów i konkurencji oraz analiza danych statystycznych.

Dobrze przygotowana analiza rynku pozwala wyciągnąć wnioski, czy planowana działalność będzie dobrze ulokowana oraz czy produkty lub usługi znajdą potencjalnych odbiorców.

Pokazane informacje powinny potwierdzać, czy warto rozpocząć działalność w miejscu i czasie, określonym w projekcie.

Analiza rynku, na którym będzie prowadzona działalność, wymaga ciągłej obserwacji i wyciągania stosownych wniosków.

Im więcej informacji zostanie pozyskanych na etapie planowania biznesu, tym mniej pułapek może pojawić się w trakcie prowadzenia operacji.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

STRATEGIA KONKUROWANIA

- Zakres działań związanych z promocją oraz reklamą powinny być dopasowane do możliwości finansowych oraz oceny bieżącej sytuacji na rynku.
- Zwłaszcza w pierwszym okresie funkcjonowania działalności gospodarczej, tego rodzaju działania mogą odegrać kluczową rolę w powodzeniu całego przedsięwzięcia.

Działania marketingowe należy zaplanować w obszarze:

- **Produktu/usługi** – *wskazywane są działania, które Wnioskodawca zamierza podjąć w celu zaprezentowania oferty, np. reklama w prasie lub Internecie, ulotki, katalogi, udział w targach lub kiermaszach, wysyłanie oferty za pomocą poczty elektronicznej, sprzedaż bezpośrednia. Wybór instrumentu będzie zależał od indywidualnych potrzeby potencjalnych odbiorców, tak aby przekaz zawarty w reklamie był dla nich atrakcyjny i zrozumiały. Wnioskodawca może również zaprezentować, w jaki sposób po uruchomieniu działalności będzie monitorował sytuacji na rynku i podejmowanie w odpowiednim momencie działań, które pozwolą utrzymać przy sobie dotychczasowych odbiorców oraz ewentualnie pozyskać nowych.*
- **Ceny** – *wskazanie optymalnego poziomu ceny, przy czym należy uwzględnić, czy i w jakiej wysokości możliwe będą rabaty lub specjalne oferty. Zwłaszcza w początkowym okresie, kiedy podmiot będzie walczył o zyskanie stałych klientów. To głównie na nich buduje się kapitał firmy.*

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

STRATEGIA KONKUROWANIA

- Wybór strategii marketingowych, które będą realizowane w przyszłości jest wynikiem wielu czynników: decyzja o wyborze strategii ofensywnej czy defensywnej, musi m.in. uwzględniać rynek oraz rodzaj oferowanego produktu/towaru/usługi.
- Dobór strategii będzie wynikiem wielu zmiennych. W praktyce firma może wykorzystywać jednocześnie różne formy strategii stosując ich najbardziej odpowiednią kombinację.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

5.1. ANALIZA SWOT

- Skrót pochodzi od pierwszych liter angielskich słów: strengths (mocne), weaknesses (słabe), opportunities (szanse, możliwości), threats (zagrożenia).
- Analiza ma na celu ustalenie mocnych stron i obszarów o słabszej pozycji wyjściowej np. w stosunku do już istniejącej konkurencji. Analiza obejmuje również potencjalne szanse oraz zagrożenia, które mogą wpłynąć na prawidłowe funkcjonowanie firmy.
- Mocne i słabe strony zależą głównie od czynników, na które mamy realny wpływ.
- Szanse i zagrożenia w dużej mierze zależą od procesów zachodzących na zewnątrz firmy.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

ANALIZA SWOT

- Analiza SWOT jest ważnym punktem biznesplanu, ponieważ pozwala sprawdzić, na jakich filarach będzie tak naprawdę oparta przyszła inwestycja, a co może ewentualnie utrudniać jej prowadzenie.
 - Analiza tych czterech obszarów, czyli mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń pozwala zobaczyć, jakie elementy będą decydowały o przewadze podmiotu na rynku, a nad którymi będzie podmiot musiał popracować, żeby nie stanowiły bariery rozwoju planowanego przedsięwzięcia.
 - Analiza SWOT jest narzędziem, które pozwoli w przejrzysty sposób zaprezentować wszystkie te obszary, które mogą mieć realny wpływ na funkcjonowanie planowanej działalności gospodarczej.
- Dobrze przygotowana analiza SWOT powinna być:
- obiektywna,
 - przeprowadzona niezależnie dla każdego obszaru planowanej działalności.

MOCNE STRONY PRZEDSIĘWZIĘCIA	SŁABE STRONY PRZEDSIĘWZIĘCIA
- dobra lokalizacja firmy	- słaba lokalizacja firmy
- mała konkurencja na rynku	- duża konkurencja na rynku
- posiadane zasoby własne (finansowe, kadrowe)	- brak doświadczenia biznesowego
- zapewnienie konkurencyjnej oferty	- brak własnych środków finansowych
- innowacyjność oferowanych produktów/usług	- wysokie koszty zakupu urządzeń, maszyn
- wysoka jakość oferowanych produktów/usług	- niska jakość oferowanych produktów/usług
- zapewnienie odpowiednich nakładów finansowych na promocję/reklamę firmy	- wysokie koszty bieżące prowadzenia firmy
	- niskie nakłady na promocję/reklamę firmy
	- brak środków finansowych na nowe inwestycje w firmie
SZANSE PRZEDSIĘWZIĘCIA	ZAGROŻENIA PRZEDSIĘWZIĘCIA
- pojawienie się nowych grup odbiorców	- pojawienie się na rynku firm oferujących podobne usługi/produkty
- wejście na nowe rynki	- stagnacja gospodarcza, recesja na rynku;
- możliwość poszerzenia asortymentu produktów/usług	- wzrost podatków, opłat za media
- szybki rozwój branży	- spadek zainteresowania wśród klientów produktami/usługami firmy
- możliwość zastosowania nowszych technologii produkcji	- sezonowość działalności

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

ZALEŻNOŚCI ANALIZY SWOT

- Czy dana mocna strona pozwoli nam wykorzystać daną szansę?
- Czy dana mocna strona pozwoli nam zniwelować dane zagrożenie?
- Czy dana słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania danej szansy?
- Czy dana słaba strona potęguje ryzyko związane z danym zagrożeniem?
- Czy dana szansa wzmacnia daną silną stronę?
- Czy dana szansa pozwala zniwelować daną słabość?
- Czy dane zagrożenie niweluje daną silną stronę?
- Czy dane zagrożenie uwypukla daną słabość?

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

5.2. ANALIZA RYZYK ZWIĄZANYCH Z DZIAŁALNOŚCIĄ I ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

W tej części podmiot identyfikuje czynniki ryzyka mogące ograniczać działalność firmy (będą one powiązane z analizą SWOT).

W tej części weryfikacji podlega, czy Wnioskodawca:

- wskazał rozwiązania będące odpowiedzią na zidentyfikowane i zdiagnozowane ograniczenia związane z wykonalnością operacji: organizacyjne lub techniczne, lub czasowe, lub finansowe, lub prawne i inne.
- wskazał, czy będzie możliwe rozszerzenia działalności lub zmiana jej profilu.
- czy przedstawił analizę szans i zagrożeń dla proponowanego przedsięwzięcia.

W tej części mogą być opisane czynniki, które mogą ułatwić prowadzenie przedsiębiorstwa, zarówno zależne jak i niezależne od Wnioskodawcy oraz te, które mogą je utrudnić.

Jeśli zostaną wskazane czynniki Wnioskodawca podał uzasadnienie – dlaczego mogą sprzyjać, bądź stanowić niebezpieczeństwo dla działalności.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

5.2. ANALIZA RYZYK ZWIĄZANYCH Z DZIAŁALNOŚCIĄ I ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Ocenię podlegają informacje dotyczące:

- Możliwości wykonywania działalności przy wykorzystaniu posiadanych i planowanych do nabycia zasobów. Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy powinien zaprezentować posiadane i przyszłe zaplecze (w tym nieruchomości) oraz, czy jest ono wystarczające i niezbędne do realizacji operacji oraz wykonywania działalności. Powinny zostać wskazane braki w zasobach oraz sposób ich uzupełnienia.

W opisie powinny znaleźć się informacje dotyczące wykorzystania:

- Posiadanych zasobów materialnych i niematerialnych,
- Zakres rzeczowy operacji (kwalifikowalny, niekwalifikowany),
- Przyszłe zasoby niefinansowe/nierzeczowe, np. ludzkie.
- Zakresu rzeczowego operacji i jego wpływu na wykonywanie działalności.
- Prognozy finansowej dotyczącej przyszłej działalności (zapewnienie funkcjonowania przedsiębiorstwa –prognozy należy przedstawić w części III.5.1 oraz III.5.2 BP oraz w tabelach finansowych stanowiących załącznik nr 1 do BP).

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

VI. PLANOWANY ZAKRES DZIAŁAŃ NIEZBĘDNYCH DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW POŚREDNICH I KOŃCOWYCH

6.1 Etapy realizacji operacji

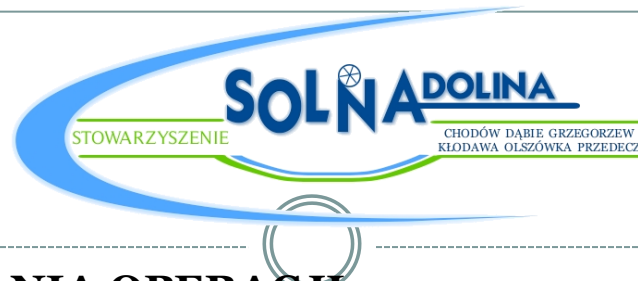
Należy ocenić, czy podmiot przedstawił kolejność zdarzeń, które następując po sobie powinny doprowadzić do zrealizowania zakresu rzeczowego operacji oraz wykonywania, przy jego wykorzystaniu, działalności w celu doprowadzenia do osiągnięcia zakładanych rezultatów.

6.2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA OPERACJI

Źródło pozyskania środków	Wartość pozyskanych środków (PLN)					
	Rok n-2	Rok n-1	Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3
Kwota pomocy						
Środki własne						
Pożyczka / kredyt (jeśli występuje)						
Finansowanie ze strony osób trzecich (jeśli występuje)						
Inne środki (jakie?)						
Wartość pozyskanych środków ogółem						

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

6.2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA OPERACJI

Dane powinny pokazywać źródła finansowania operacji oraz finansowanie działalności dla okresu bieżącego oraz wymaganego okresu prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności zakresu rzeczowego operacji.

Podmiot powinien wykazać wystarczające źródła finansowania operacji oraz działalności dla okresu bieżącego oraz wymaganego okresu prowadzenia działalności gospodarczej. Podejmowanie działalności gospodarczej – min. 70% kwoty premii określonej w LSR oraz wszelkie zidentyfikowane koszty podjęcia działalności gospodarczej i jej prowadzenia przez okres 2 lat od dokonania przez ARiMR płatności końcowej.

Rozwijanie działalności gospodarczej –kwota pomocy oraz zidentyfikowane koszty rozwijania działalności gospodarczej i jej prowadzenia przez okres 3 lat od dokonania przez ARiMR płatności końcowej.

Środki finansowe powinny umożliwić realizację działań zgodnie z przyjętym harmonogramem. Posiadane środki powinny pokrywać koszty (kwalifikowalne oraz niekwalifikowalne). Środki posiadane oraz przyszłe powinny także zapewnić utrzymanie płynności finansowej w okresie realizacji operacji.

VII. ZAKRES RZECZOWO-FINANSOWY OPERACJI

7.1 Zestawienie przewidywanych wydatków niezbędnych do realizacji operacji.

Wyszczególnienie (rodzaj wydatku)	Uzasadnienie	Parametry techniczne lub jakościowe towarów lub usług	Ilość / liczba	Cena Jednostkowa w PLN	Wartość w PLN
					wydatki ogółem: w tym:
					wydatki stanowiące podstawę do wyliczenia kwoty pomocy
					pozostałe wydatki
					wnioskowana kwota pomocy

Przyjęte założenia dotyczące planowanej wielkości kosztów powinny być zgodne z WoPP.

Przyjęte koszty powinny być uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne (wykaz kosztów zawiera w § 17 ust. 1 rozporządzenia LSR).

Należy wskazać kryteria, na podstawie których dokonano wyboru maszyn, urządzeń, sprzętu.

Uzasadnić konieczność dokonania zakupu towarów i usług o podanych parametrach technicznych i jakościowych wraz z uzasadnieniem cen zakupu.

Jeśli uzasadnienie znajduje się we WoPP – można nie powielać informacji w tym zakresie.

VIII. WSKAZANIE PLANOWANYCH DO UTWORZENIA MIEJSC PRACY.

Realizacja operacji spowoduje utrzymanie miejsc pracy	TAK/NIE	Jeśli TAK, wpisać liczbę.	
Realizacja operacji spowoduje utworzenie miejsc pracy	TAK/NIE	Jeśli TAK, wpisać liczbę.	

Należy wymienić i opisać utworzone stanowiska w ramach operacji, należy podać planowane zatrudnienie w etatach lub częściach etatów (średniorocznie).

Nazwa stanowiska oraz zakres podstawowych obowiązków	Rodzaj zatrudnienia: jednoosobowa działalność gospodarcza (samozatrudnienie) / umowa o pracę / spółdzielcza umowa o pracę (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne)	Jeśli działalność gospodarcza jest sezonowa – należy wskazać okres zatrudnienia i prowadzenia działalności w roku
SUMA		

IX. PROJEKCJA FINANSOWA DLA OPERACJI

9.1 Prognoza poziomu cen i wielkości sprzedaży

Produkt / usługa / towar	Jednostka miary	Rok n+1			Rok n + 2		Rok n+3	
		Cena jednostk. sprzedaży	Śr. cena jednostk. sprzedaży konkurencji	Wielkość sprzedaży	Cena jednostk. sprzedaży	Wlk sprzedaży	Cena jednostk. sprzedaży	Wlk sprzedaży

Produkt / usługa / towar są podawane zgodnie z Tabelą 4.2.1 Oferta – charakterystyka produktu / usługi / towaru. Należy również określić, na jakim poziomie będą kształtowały się ceny za poszczególne produkty/usługi/towary oferowane przez podmiot. Należy przy tym pamiętać, aby podane ceny uwzględniały ich realny poziom rynkowy, co będzie czyniło założenia bardziej wiarygodnymi.

Weryfikacja obejmuje również uzasadnienie prognozy cen – założenia przyjęte na potrzeby opracowania powyższych prognoz ceny sprzedaży własnych produktów / usług / towarów) i wielkości sprzedaży. Jeśli w okresie trwałości operacji będą występować jakiegokolwiek zmiany cen – w tabeli powinna być przedstawiona wartość uśredniona (przy czym należy opisać jak w skali roku zmieniała się będzie dana wartość). Uzasadnienie dot. również sytuacji rynkowej, jakości, zmian w kosztach, marży produktu itp.

9.2 Rachunek zysków i strat

Na podstawie danych z tabel „Prognoza poziomu cen i wielkości sprzedaży” oraz „Zestawienie przewidywanych wydatków niezbędnych do realizacji operacji” należy przedstawić rachunek zysków i strat dla okresu bieżącego oraz na dwa następne lata.

Wyszczególnienie	Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3
A. PRZYCHODY				
1. Przychody ze sprzedaży produktów / usług / towarów				
2. Inne przychody (jakie?)				
RAZEM PRZYCHODY				
A. KOSZTY				
1. zużycie materiałów i energii				
2. usługi obce (w tym m.in. czynsze, naprawy, konserwacje maszyn i budynków)				
3. podatki i opłaty				
4. wynagrodzenia i pochodne				
5. koszty finansowe				
6. zakup towarów				
7. ubezpieczenia majątkowe				
8. pozostałe koszty				
RAZEM KOSZTY				
A. Dochód (strata) brutto A - B				
A. Podatek dochodowy				
A. Zysk netto: C - D				
Uzasadnienie (założenia) dla wymienionych pozycji kosztowych:				

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

9.2 RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

- Rachunek zysków i strat (rachunek wyników) - jedno z podstawowych i obligatoryjnych elementów sprawozdania finansowego firmy.
- Informuje jaka jest efektywność poszczególnych rodzajów działalności oraz jaki jest ogólny wynik finansowy przedsiębiorstwa.
- W ujęciu konstrukcyjnym rachunek wyników jest zestawieniem strumieni przychodów uzyskanych ze sprzedaży wyrobów, towarów bądź usług w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów uzyskanych z przeprowadzenia operacji finansowych i uzyskanych zysków nadzwyczajnych oraz kosztów uzyskania przychodów, poniesionych strat nadzwyczajnych i opłaconych podatków.
- W przypadku BP dla poddziałania 19.2 z uwagi na fakt, iż oceniamy ekonomiczne uzasadnienie operacji, rachunek wyników jest zestawieniem strumieni przychodów uzyskanych ze sprzedaży wyrobów, towarów bądź usług w ramach prowadzonej operacji, przychodów uzyskanych z realizacji operacji i uzyskanych zysków nadzwyczajnych oraz kosztów uzyskania przychodów, poniesionych strat nadzwyczajnych i opłaconych podatków – w zakresie dotyczącym działalności związanej z operacją.
- Rachunek zysków i strat pomaga oszacować przychody oraz koszty podejmowania lub rozwijania działalności gospodarczej. Widząc poszczególne pozycje kosztów generowanych przez firmę, można uwzględnić ewentualne korekty w bieżących wydatkach, które zabezpieczą przed utratą płynności finansowej np. poprzez ograniczanie kosztów opłat za media, czy też reklamy firmy.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

OCENA EKONOMICZNEGO UZASADNIENIA OPERACJI

- Operacja jest uzasadniona ekonomicznie, jeśli generuje przychody a jej efektywność weryfikowana będzie w BP na podstawie wskaźnika NPV.
- Wskaźnik ten pozwala określić rzeczywistą wartość nakładów i efektów związanych z danym przedsięwzięciem inwestycyjnym. NPV to suma zdyskontowanych oddzielnie dla każdego roku przepływów pieniężnych, zrealizowanych w całym okresie objętym rachunkiem, przy stałym poziomie stopy dyskontowej.
- Badane przedsięwzięcie jest opłacalne, jeżeli **NPV jest większe od 0.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

OCENA EKONOMICZNEGO UZASADNIENIA OPERACJI WARTOŚĆ BIEŻĄCA NETTO (NPV)

- Mierzenie efektywności inwestycji za pomocą wartości bieżącej netto - NPV, polega na oszacowaniu, przy założonym poziomie stopy procentowej, wartości bieżących i przyszłych wpływów.
- Metoda ta pozwala określić wielkość nadwyżki sumy zdyskontowanych wpływów nad sumą zdyskontowanych wydatków w całym okresie objętym rachunkiem i przy stałym poziomie stopy procentowej (dyskontowej).

Wartości NPV

- **NPV > 0.** Oznacza to, że stopa zwrotu jest wyższa niż koszt pozyskania kapitału. Projekt kwalifikuje się do wstępnej akceptacji. Dodatkowo NPV zwiększa zasoby firmy, wzmacnia jej pozycję i zmniejsza podatność na zakłócenia i zmiany otoczenia.
- **NPV = 0.** Oznacza to, że stopa zwrotu jest równa kosztom kapitału. Projekt jest neutralny, co oznacza, że nie zmniejsza on ani też nie zwiększa zasobów firmy.
- **NPV < 0.** Oznacza to, że stopa zwrotu z danej inwestycji jest niższa niż koszt kapitału. Projekt należy odrzucić, gdyż zmniejsza zasoby firmy (w wyjątku niekomercyjnych inkubatorów przetwórstwa produktów rolnych).

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

BŁĘDY W PRZYGOTOWANIU BIZNESPLANU

- Podstawowym i zarazem kluczowym problemem w sporządzaniu BP jest przyjęcie właściwych założeń. W przypadku nowo powstających przedsięwzięć jest to wyjątkowo trudne i obarczone dużym ryzykiem błędu. Blisko 80% polskich firm upada w ciągu pierwszych dwóch lat swojej działalności. Trudności w prowadzeniu działalności gospodarczej mają zwłaszcza mali i średni przedsiębiorcy (zawdzięczamy im blisko 70% PKB).
- BP użyteczny w założeniach ale nierealny w wykonaniu (i odwrotnie) jest zupełnie nieprzydatny.
- Nie da się opracować BP realnego i wykonalnego w 100% -zadowalający jest wskaźnik w przedziale od 75% do 95% (*ocena realności BP dopuszcza błąd w granicach np. od 5% do 25% po uwzględnieniu oczekiwań indywidualnego odbiorcy projektu*).

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

BŁĘDY W PRZYGOTOWANIU BIZNESPLANU

Wybrane przyczyny popełniania błędów przy sporządzaniu BP:

• **Chaos w dokumencie.** BP to nie zbiór przypadkowo znalezionych informacji, lecz profesjonalny dokument, który posiada określoną strukturę i kolejność umieszczania wszystkich informacji, hołdując zasadzie „od ogółu do szczegółu”. Przed przystąpieniem do pisania należy zastanowić się nad wagą poszczególnych informacji, jakie powinno się zawrzeć i ostatecznie umieścić tylko te, które są niezbędne i czy potrzebne jest zewnętrzne wsparcie w pozyskiwaniu danych.

• „Lanie wody” – objętość biznesplanu zależy od rodzaju planowanej operacji. Inaczej podejdzie się do BP w przypadku zamierzenia uruchomienia produkcji nowego produktu, który wymaga pozyskania nowoczesnej technologii, a inaczej do uruchomienia zakładu fotograficznego. Niezależnie jednak od tego co jest przedmiotem BP, należy pamiętać, że w konstruowanym dokumencie muszą się znaleźć tylko istotne/kluczowe informacje, które wywierają wpływ na przedstawiany projekt. Umieszczanie informacji, które tylko luźno wiążą się z tematem powoduje rozmycie obrazu i odciąga uwagę osób zainteresowanych inwestycją od istoty zadania inwestycyjnego.

• **brak pomysłu na działalność** (jeśli potencjalny wnioskodawca zadaje pytanie lub liczy na wskazówkę „co teraz opłaca się robić?” – nie powinieneś myśleć o otwieraniu własnej firmy),

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

BŁĘDY W PRZYGOTOWANIU BIZNESPLANU

Wybrane przyczyny popełniania błędów przy sporządzaniu BP:

- **Brak realizmu w konstruowaniu planów finansowych.** Powszechnie zawyża się przychody i maksymalnie obniża koszty (np. maksymalne obniżanie zatrudnienia, tak aby koszty wynagrodzeń były maksymalnie niskie czy też złe kalkulacje świadczeń dla pracowników). Planując operację należy mieć pewność, że przychody i koszty, które są podawane, są de facto możliwe do uzyskania w okresie realizacji projektu. W przeciwnym razie osoba oceniająca BP nie uwierzy w możliwość realizacji planu i negatywnie go oceni.
- **Błędy w analizie finansowej.** Konstruując BP zapominamy o konieczności oszacowania zobowiązań wobec dostawców i budżetu państwa. Do podstawowych błędów zaliczyć można również źle oszacowaną amortyzację (nie uwzględnienie daty przyjęcia środka trwałego do ewidencji] oraz zbyt wysoką rentowność projektu. Wśród pozostałych błędów popełnianych w części finansowej obserwuje się brak podziału na kredyt krótkoterminowy (poniżej 1 roku) i długoterminowy (powyżej 1 roku). Jest to niedopuszczalne chociażby dlatego, że inaczej szacuje się kredyt długoterminowy (inna jest marża banku, inne oprocentowanie) niż kredyt krótkoterminowy.
- **błędna ocena sytuacji rynkowej.**

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

BŁĘDY W PRZYGOTOWANIU BIZNESPLANU

Wybrane przyczyny:

- zbyt duża „kompleksowość” pomysłu lub pomysł nie odróżnia się od istniejących na rynku,
- wyolbrzymione zapotrzebowanie rynku,
- używanie niewłaściwego języka (zbyt potocznego –np. kolokwializmy lub zbyt fachowego np. branżowego, nie w pełni zrozumiałego),
- niewłaściwe proporcje w strukturze np. zbyt duża koncentracja na produkcie lub zbyt pobieżna analiza rynku (np. konkurencji),
- brak spójności informacji i zależności przyczynowo skutkowych oraz prezentowanie danych bez ich komentarza lub wyciągnięcia wniosków,

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

PRAWIDŁOWO OPRACOWANY BIZNESPLAN

Dobrze opracowany BP –w sposób przejrzysty i rzetelny opisuje zarówno obecną, jak i przyszłą działalność i obejmuje:

- informacje odnośnie przewidywanych szans i zagrożeń,
- analizę finansową przedstawiającą rzetelnie szanse i zagrożenia biznesowe oraz wyliczenia finansowe obrazujące dotychczasowe (jeżeli istniejące) oraz planowane wyniki finansowe.

Profesjonalne opracowanie BP daje możliwość przeanalizowania wszystkich aspektów mających związek z rozpoczęciem nowej działalności lub rozwojem firmy.

BP pokazuje umiejętności osób decydujących o firmie do podejmowania trafnych decyzji, w zakresie trwałego usytuowania firmy na rynku, a także stworzenia jej wizji sukcesu/rozwoju.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI

- Ponieważ ostatecznym celem działalności przedsiębiorstwa jest osiągnięcie zysków, to jego mierzenie staje się pierwszoplanowym celem.
- Zysk jest świadectwem tego, że firma jest zdolna utrzymać się na rynku, to znaczy, że przychody są wyższe od kosztów.
- Wskaźniki rentowności mierzą zdolność firmy, jako całości lub też jej poszczególnych składników majątkowych i kapitałów do generowania zysku oraz informują o możliwościach wzrostu majątku właścicieli, a także o atrakcyjności prowadzonej działalności.
- Wskaźniki rentowności określają zdolność do tworzenia zysków przez wielkość sprzedaży, wielkość aktywów firmy oraz kapitały własne.
- Dla potrzeb oceny BP w poddziałaniu 19.2 przyjęliśmy ocenę za pomocą wskaźnika rentowności sprzedaży, tzw. rentowność handlowa.

RENTOWNOŚĆ SPRZEDAŻY (ROS)

$$\text{ROS} = \frac{\text{ZYSK NETTO}}{\text{PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY}} \times 100\%$$

- Nie ma wartości minimalnej. Jego wartość w znacznym stopniu zależy nie tylko od wielkości podmiotu, ale też od branży, w której funkcjonuje.
- Im rentowność sprzedaży danego przedsiębiorstwa jest wyższa, tym lepszą wykazuje efektywność.
- Podstawowym założeniem przyjętym przez podmiot powinno być utrzymanie **rentowności sprzedaży** przynajmniej na tym samym poziomie, przez dłuższy czas funkcjonowania działalności.
- Zatem zwiększenie wartości **wskaźnika rentowności sprzedaży** na przestrzeni czasu jest równoznaczne z podniesieniem jej efektywności.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

RENTOWNOŚĆ SPRZEDAŻY (ROS)

Przykład 1.

•Przedsiębiorstwo produkcyjne uzyskało w 2013 roku przychód ze sprzedaży wyrobów gotowych o wartości 340 000 zł. Wszystkie koszty poniesione w tym samym okresie (koszty stałe, koszty zmienne oraz podatki) wynoszą w sumie 250.000 zł. Zysk netto podmiotu gospodarczego wyniósł zatem 90.000 zł, co przekłada się na rentowność sprzedaży równą:

$$\text{ROS} = (90.000 / 340.000) \times 100\% = 26,47\%$$

•Na podstawie uzyskanego wyniku można stwierdzić, iż przedsiębiorstwo, na każdym złotym otrzymanego przychodu - osiąga ponad 26 groszy zysku.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

BLOK B.I.: WERYFIKACJA RACJONALNOŚCI KOSZTÓW I ZAŁOŻEŃ BIZNESPLANU ORAZ ZASADNOŚCI EKONOMICZNEJ

**Analiza założeń Biznesplanu, w przypadku, gdy operacja obejmuje zakres,
o którym mowa w §2 ust. 1, pkt 2-4 rozporządzenia**

- Planowany zakup maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia, sprzętu komputerowego i oprogramowania, środków transportu jest uzasadniony ze względu na profil i skalę produkcji/świadczonych usług/sprzedazy towarów
- Budowa lub przebudowa budynków lub budowli wraz z zakupem, montażem instalacji technicznej, wyposażenia są uzasadnione ze względu na profil i skalę produkcji/świadczonych usług/sprzedazy towarów
- Analiza Biznesplanu wskazuje, że:
 - * przyjęto, adekwatne do realizowanego zakresu operacji cele pośrednie i końcowe,
 - * możliwe jest osiągnięcie celów pośrednich i końcowych na poziomie określonym w Biznesplanie,

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

BLOK B.I.: WERYFIKACJA RACJONALNOŚCI KOSZTÓW I ZAŁOŻEŃ BIZNESPLANU ORAZ ZASADNOŚCI EKONOMICZNEJ

- * przyjęto właściwy zakres działań niezbędnych do osiągnięcia celów pośrednich i końcowych.
- Realizacja operacji wiąże się z obowiązkiem utworzenia co najmniej 1 miejsca pracy w zakresie operacji, o których mowa w §2 ust.1 pkt 2 lit. a lub lit. c rozporządzenia¹, albo przy wyborze operacji do finansowania przyznano punkty w związku z zadeklarowaniem przez Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy utrzymania/utworzenia nowych miejsc pracy
- * Przyjęto poprawne założenia odnośnie zatrudnienia
- * Poprawnie wyliczono moment bazowy zatrudnienia
- * Poprawnie wyliczono planowany docelowy stan zatrudnienia osiągnięty w wyniku realizacji operacji
- * Liczba i rodzaj planowanych do utrzymania/utworzenia w wyniku operacji miejsc pracy jest uzasadniona realizowanym zakresem rzeczowym

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

BLOK B.I.: WERYFIKACJA RACJONALNOŚCI KOSZTÓW I ZAŁOŻEŃ BIZNESPLANU ORAZ ZASADNOŚCI EKONOMICZNEJ

-* Uzasadnienie ekonomiczne operacji:

- Przyjęto poprawne założenia odnośnie cen produktów/usług /towarów oferowanych w związku z realizacją operacji
- Przyjęto poprawne założenia dokonując prognozy wielkości sprzedaży w odniesieniu do produktów/ usług/towarów oferowanych w związku z realizacją operacji
- Przyjęto poprawne założenia dokonując prognozy wielkości kosztów w odniesieniu do realizowanej operacji
- Realizacja operacji wpłynie na wzrost dochodu z działalności -w przypadku, gdy operacja nie dotyczy operacji realizowanych w zakresie określonym w §2 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia 11 polegających wyłącznie na tworzeniu lub rozwijaniu ogólnodostępnych i niekomercyjnych inkubatorów
- Analiza przepływów finansowych wskazuje na spójność (poprawność metodyczną) planu operacji i wykazuje płynność finansową przedsiębiorstwa
- Z załączonego biznesplanu wynika, że operacja zakłada osiąganie zysku -w przypadku, gdy operacja nie dotyczy operacji realizowanych w zakresie określonym w §2 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia 11 polegających wyłącznie na tworzeniu lub rozwijaniu ogólnodostępnych i niekomercyjnych inkubatorów

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

ANALIZA ZAŁOŻEŃ BIZNESPLANU, W PRZYPADKU, GDY OPERACJA OBEJMUJE ZAKRES, O KTÓRYM MOWA W §2 UST. 1, PKT 2-4 ROZPORZĄDZENIA

Planowany zakup maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia, sprzętu komputerowego i oprogramowania, środków transportu jest uzasadniony ze względu na profil i skalę produkcji/świadczonych usług/sprzedaży towarów

Na podstawie danych przedstawionych w sekcjach Biznesplanu, wniosku, oraz pozostałej dokumentacji aplikacyjnej (o ile zawiera informacje istotne do oceny założeń Biznesplanu), a także dostępnych publikacji dotyczących zwłaszcza funkcjonalności i wydajności maszyn i urządzeń należy ocenić, czy planowane do zakupu maszyny, urządzenia, narzędzia, wyposażenie, sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem, środki transportu są uzasadnione ze względu na profil i skalę produkcji/świadczonych usług/sprzedaży towarów.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

ANALIZA ZAŁOŻEŃ BIZNESPLANU, W PRZYPADKU, GDY OPERACJA OBEJMUJE ZAKRES, O KTÓRYM MOWA W §2 UST. 1, PKT 2-4 ROZPORZĄDZENIA

Budowa lub przebudowa budynków lub budowli wraz z zakupem, montażem instalacji technicznej, wyposażenia są uzasadnione ze względu na profil i skalę produkcji/świadczonych usług/sprzedaży towarów

Na podstawie danych przedstawionych w Biznesplanie oraz kosztorysie, należy ocenić czy budowa lub przebudowa w szczególności ich powierzchnia / kubatura są uzasadnione ze względu na profil i skalę produkcji/świadczonych usług/sprzedaży towarów.

Analiza Biznesplanu wskazuje, że:

- a) przyjęto, adekwatne do realizowanego zakresu operacji cele pośrednie i końcowe**
- b) możliwe jest osiągnięcie celów pośrednich i końcowych na poziomie określonym w Biznesplanie**
- c) przyjęto właściwy zakres działań niezbędnych do osiągnięcia celów pośrednich i końcowych**

Weryfikacja na podstawie danych zawartych w Biznesplanie i części wniosku *B.III Opis planowanej operacji*.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

ANALIZA ZAŁOŻEŃ BIZNESPLANU, W PRZYPADKU, GDY OPERACJA OBEJMUJE ZAKRES, O KTÓRYM MOWA W §2 UST. 1, PKT 2-4 ROZPORZĄDZENIA

Realizacja operacji wiąże się z obowiązkiem utworzenia co najmniej 1 miejsca pracy w zakresie operacji, o których mowa w §2 ust.1 pkt 2 lit. a lub lit. c rozporządzenia¹, albo przy wyborze operacji do finansowania przyznano punkty w związku z zadeklarowaniem przez Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy utrzymania/utworzenia nowych miejsc pracy.

W przypadku operacji, o których mowa w §2 ust.1 pkt 2 lit. a rozporządzenia operacja powinna zakładać zgłoszenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podleganie tym ubezpieczeniom do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, lub utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, zatrudnienie osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę, a także utrzymanie utworzonych miejsc pracy do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

ANALIZA ZAŁOŻEŃ BIZNESPLANU, W PRZYPADKU, GDY OPERACJA OBEJMUJE ZAKRES, O KTÓRYM MOWA W §2 UST. 1, PKT 2-4 ROZPORZĄDZENIA

**Przyjęto poprawne założenia odnośnie zatrudnienia oraz Poprawnie
wyliczono moment bazowy zatrudnienia**

Wyliczenia na podstawie deklaracji ZUS RCA i ZUS RSA.

W celu prawidłowego analizowania deklaracji ubezpieczeniowych do interpretacji kodów zawartych w nich można się posłużyć poradnikiem ZUS *Zasady wypełniania dokumentów ubezpieczeniowych (znajdującym się w serwisie internetowym ZUS - www.zus.pl), a w szczególności z Załącznikiem Kody wykorzystywane przy wypełnianiu dokumentów ubezpieczeniowych.*

Sprawdzeniu podlega, czy *Wnioskodawca prawidłowo wyliczył planowany docelowy stan zatrudnienia stanowiący sumę momentu bazowego i liczby planowanych do utworzenia miejsc pracy.*

Ocenie podlega również liczba i rodzaj planowanych do utworzenia miejsc pracy oraz fakt, czy jest to uzasadnione planowanym do realizacji zakresem rzeczowym.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

ANALIZA ZAŁOŻEŃ BIZNESPLANU, W PRZYPADKU, GDY OPERACJA OBEJMUJE ZAKRES, O KTÓRYM MOWA W §2 UST. 1, PKT 2-4 ROZPORZĄDZENIA

Należy mieć na względzie, iż w przypadku osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu, należy miejsca pracy odpowiednio przeliczyć i podać z zachowaniem dwóch miejsc po przecinku. Do stanu zatrudnienia nie należy wliczać pracowników przebywających na urlopie:

- bezpłatnym; macierzyńskim; bezpłatnym w celu sprawowania opieki nad dzieckiem (urlop wychowawczy); bezpłatnym udzielonym pracownikom powołanym do pełnienia określonych funkcji z wyboru, oraz
- stażystów; osób zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego; osób, wykonujących pracę na podstawie innej niż umowa o pracę (np. umowy zlecenia lub umowy o dzieło); osób tzw. samozatrudnionych czyli osób prowadzących działalność gospodarczą; osób odbywających zasadniczą służbę wojskową; osób współpracujących (za osobę współpracującą w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z osobą prowadzącą działalność gospodarczą we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują z nim przy prowadzeniu tej działalności).

Moment bazowy stanowi wielkość wyższą Średnia arytmetyczna stanu zatrudnienia z okresu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy (w przeliczeniu na pełne etaty) albo Stan zatrudnienia w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy (w przeliczeniu na pełne etaty).

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

ANALIZA ZAŁOŻEŃ BIZNESPLANU, W PRZYPADKU, GDY OPERACJA OBEJMUJE ZAKRES, O KTÓRYM MOWA W §2 UST. 1, PKT 2-4 ROZPORZĄDZENIA

Za utworzenie miejsca pracy uznaje się zatrudnienie na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Pracownikami mogą być m.in.:

- osoby przebywające na emeryturze, osoby przebywające na rencie (z wyłączeniem osób, które wystąpiły, o przyznanie i którym przyznano rentę strukturalną w ramach PROW na lata 2004-2006 lub PROW 2007-2013),
- osoby zatrudnione na podstawie umowy na zastępstwo.

W przypadku, gdy o pomoc ubiega się osoba fizyczna, która podejmuje we własnym imieniu działalność gospodarczą jako mikroprzedsiębiorca, w liczbie tworzonych miejsc pracy uwzględnia się tę osobę jako zatrudnioną na pełnym etacie (tzw. samozatrudnienie).

Za utworzenie miejsca pracy nie uznaje się zatrudnienia:

- Stażystów, osób zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego, osób wykonujących pracę na podstawie innej niż umowa o pracę (np. umowy zlecenia lub umowy o dzieło), osób współpracujących (za osobę współpracującą w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych uważa się małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z osobą prowadzącą działalność gospodarczą we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują z nim przy prowadzeniu tej działalności).

Utworzenie miejsca pracy w wyniku realizacji danej operacji nie może być uznane za spełnienie tego warunku, w odniesieniu do innej operacji.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

ZOBOWIĄZANIA WYNIKAJĄCE Z POSTANOWIEŃ UMOWY O PRYZNANIU POMOCY (INNE)

§5 Zobowiązania Beneficjenta

Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w Programie, przepisach ustawy, rozporządzenia oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:

- realizowania operacji, o której mowa w §3 ust. 1 zgodnie z biznesplanem;
- osiągnięcia co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie, ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty płatności końcowej;
- złożenia w Zarządzie Województwa informacji monitorującej z realizacji biznesplanu, zgodnie ze wzorem dostępnym na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, z zachowaniem terminu określonego w §8 ust. 5.

Dotyczy operacji w zakresie, o którym mowa w §2 ust. 1 pkt. 2-4 rozporządzenia.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

ZOBOWIĄZANIA WYNIKAJĄCE Z POSTANOWIEŃ UMOWY O PRYZNANIU POMOCY (INNE)

§8 Wniosek o płatność –termin złożenia

Beneficjent składa w Zarządzie Województwa informację monitorującą z realizacji biznesplanu, w terminie do końca kwartału, następującego po pierwszym roku, liczonym od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej.

Do informacji monitorującej z realizacji biznesplanu, o której mowa w ust. 5, postanowienia ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§10 Warunki wypłaty pomocy

Płatność końcowa jest dokonywana pod warunkiem złożenia przez Beneficjenta w Urzędzie Marszałkowskim poprawnego i kompletnego sprawozdania z realizacji biznesplanu wraz z wnioskiem o płatność końcową.

§12 Wypowiedzenie umowy

Wypowiedzenie umowy następuje w przypadku:

- niezłożenia przez Beneficjenta informacji monitorującej z realizacji biznesplanu, w określonym w umowie terminie, z zastrzeżeniem §8 ust. 3;

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

ZOBOWIĄZANIA WYNIKAJĄCE Z POSTANOWIEŃ UMOWY O PRYZNANIU POMOCY (INNE)

§13 Zwrot wypłaconej pomocy

Zarząd Województwa żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z przepisami ustawy, rozporządzenia oraz umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:

- niespełniania przez Beneficjenta co najmniej jednego ze zobowiązań określonych umową, w tym dotyczących:

- osiągnięcia co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty płatności końcowej, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy,

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

ZOBOWIĄZANIA WYNIKAJĄCE Z POSTANOWIEŃ UMOWY O PRYZNANIU POMOCY (PREMIE)

§5 Zobowiązania Beneficjenta

Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w Programie, przepisach ustawy, rozporządzenia oraz realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:

- realizacji operacji, o której mowa w §3 ust. 1 zgodnie z biznesplanem, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy;
- przedstawienia wraz z wnioskiem o płatność drugiej transzy pomocy dokumentów potwierdzających osiągnięcie celu oraz wskaźników jego realizacji określonych w §3 ust. 3, a także sprawozdania z realizacji biznesplanu;
- osiągnięcia co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty drugiej transzy pomocy;
- złożenia w Zarządzie Województwa informacji monitorującej z realizacji biznesplanu, zgodnie ze wzorem dostępnym na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, z zachowaniem terminu określonego w §6 ust. 5;

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

ZOBOWIĄZANIA WYNIKAJĄCE Z POSTANOWIEŃ UMOWY O PRYZNANIU POMOCY (PREMIE)

§6 Wniosek o płatność –termin złożenia

Beneficjent składa w Zarządzie Województwa informację monitorującą z realizacji biznesplanu, w terminie do końca kwartału, następującego po pierwszym roku, liczonym od dnia wypłaty przez Agencję drugiej transzy pomocy.

Do informacji monitorującej z realizacji biznesplanu, o której mowa w ust. 5, postanowienia ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§8 Warunki wypłaty pomocy

Agencja wypłaca środki finansowe z tytułu drugiej transzy pomocy, jeżeli Beneficjent:

- zrealizował operację zgodnie z biznesplanem, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy i utworzył miejsca pracy, o których mowa w §5 pkt 6;
- zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- udokumentował zrealizowanie operacji;
- złożył wniosek o płatność drugiej transzy pomocy nie później niż w terminie 2 lat od dnia zawarcia umowy i nie później niż w dniu 31 grudnia 2022 r., z zastrzeżeniem §6.